

JMG

Kandidatuppsats i journalistik

2022-01-05

Institutionen för journalistik,
medier och kommunikation

www.gu.se/jmg

En bild säger mer än 1000 ord

Könsrepresentationen under Olympiska spelen på förstasidorna i Aftonbladet &
Sportbladet 1936–2020

Författare: Sara Romano och Anja Magnusson

Handledare: Maria Edström

Kursansvarig: Elena Johansson

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

A picture says more than 1000 words
Sara Romano and Anja Magnusson
Bachelor thesis in Journalism
HT 2022

The purpose of this essay is to analyze how often female and male athletes are presented in images, captions and headlines on the front pages in the Swedish magazines Aftonbladet and Sportbladet every twelve years in the summer Olympic games from 1936. The intention of the essay is to establish how female and male athletes are described in Aftonbladet and Sportbladet in relation to nation, achievements, the perspective which the photographs are taken from and the activity of the athletes. In the essay, two theories are addressed, the agenda setting theory and the gender system theory of Hirdman. A quantitative content analysis is applied to answer the study's first question about how often the athletes appear. The quantitative content analysis is then used to systemize the material. The second question about how athletes are portrayed can be answered through a qualitative method, an image analysis, which is based on the systematized material. The study shows that there is a higher frequency of male athletes on the front pages in the studied material, there were 188 male athletes and 120 females. It was reported more about male than female athletes in all of the analyzed Olympic games except for München 1972 and Tokyo 2020 (2021). In relation to the number of participants there were two years that were distinctive. In 2008, it was reported more about male athletes, while there were more female participants in the Olympics that year. In 2020, it was reported more about female athletes than males and there were also more female participants. The study also shows that there is a strong nationalism in the reporting. In the study 80 percent of the athletes represented Sweden. When it comes to the achievements of the athletes our study shows that men are more often than women portrayed as winners. The result also presents that male athletes more often than females were portrayed from below. This can be linked to the fact that the male athletes more often than females are portrayed in a position of power when the viewer looks up at the image subject (Fogde, 2013). When it comes to the portrayal of the athletes, males were more often than females portrayed performing their own sport.

Key words: gender, athletics, the Olympic games, Aftonbladet, Sportbladet, sport journalism
Nyckelord: genus, idrott, Olympiska spelen, Aftonbladet, Sportbladet, sportjournalistik

Innehållsförteckning

Abstract	4
1. Inledning	7
2. Bakgrund	8
2.1 Damidrottens framväxt och elitidrottare idag	8
2.2 Kvinnorna i de olympiska spelens historia	9
2.2.1 Undersökningens olympiska spel och utmärkande händelser	11
2.3 Den kvinnliga och manliga kroppen	11
2.4 Sportjournalistikens historia	12
2.4.1 Kvinnligt och manligt i sportjournalistiken	12
2.5 Sportbildernas betydelse	13
2.6 Kommersialisering	13
3. Tidigare forskning	15
3.1 Forskning om sportbevakningen i världen & Norden	15
3.2 Sportartiklarnas innehåll	15
3.3 Olympiska spelen 1912	16
3.4 Olympiska spelen 1948–1972	16
3.4.1 1948–1960 Maskuliniteten och den idrottande OS-mannen	17
3.4.2 1964–1972 “Parallella maskuliniteter”	17
3.4.3 1948–1972 Femininiteten och den idrottande OS-kvinnan	18
3.5 Olympiska spelen 2004–2006	18
3.6 Tidigare kandidatuppsatser	19
4. Teorier och begrepp	20
4.1 Hirdmans genussystemteori	20
4.1.1 Genusforskning om medier	21
4.1.2 Genusforskning om sportjournalistik	21
4.2 Bildanalys som teori	21
4.3 Nationalism	22
5. Syfte och frågeställningar	24
5.1 Avgränsningar	24
6. Problematisering	25
6.1 Inomvetenskaplig problematisering	25
6.2 Utomvetenskaplig problematisering	25
7. Metod	26
7.1 Val av metod	26
7.2 Kvantitativ innehållsanalys	26
7.3 Bildanalys	26
7.4 Metoddiskussion	28
7.5 Operationalisering	28
7.5.1 Tolkningsregler för variabler	29
7.6 Objektivitet	30

8. Material & urval	31
8.1 Urvalsdiskussion	31
8.2 Tillvägagångssätt	32
9. Validitet & reliabilitet	33
9.1 Validitet	33
9.2 Reliabilitet	33
10. Resultat & analys	35
10.1 Synligheten av kvinnliga och manliga olympier	35
10.2 Framställningen av kvinnliga och manliga olympier	38
10.2.1 Nation	38
10.2.2 Prestation	39
10.2.3 Kameravinkel	42
10.2.3 Idrottare i aktivitet	44
10.3 Teorier	47
10.3.1 Genussystemteorin och resultatet	47
11. Slutsatser och slutdiskussion	48
11.1 Förslag vidare forskning	48
Referenser	50
Bilaga 1: material	54
Bilaga 2: studiens kodschema	54
Bilaga 3: schema materialuppdelning	58
Bilaga 4: tabeller	59
Bilaga 5: förstasidor	61

1. Inledning

Denna uppsats belyser hur ofta kvinnliga och manliga olympier förekommer på förstasidorna samt på vilket sätt de har framställts under de olympiska sommarspelen mellan 1936–2020 (2021). Kvinnor har inte alltid haft en självklar roll inom idrotten, det tog lång tid för kvinnorna att få en plats i samtliga sporter i de olympiska spelen (Lundgren, 2020). Historiskt sett har sport varit manligt förankrat och varit tätt sammankopplat med manliga egenskaper. De olympiska spelen har inte varit ett jämställt evenemang där det genom tiderna varit övervägande manliga deltagare. Det har skett en förändring och under uppsatsens studerade period har andelen kvinnliga deltagare ökat. Det är intressant att studera medierapporteringens utveckling för att granska om den följer det ökande kvinnliga deltagarantalet. I uppsatsen har Aftonbladets samt Sportbladets förstasidor analyserats för att granska rapporteringen av dessa tidningar under OS. Syftet med uppsatsen är att belysa hur ofta Aftonbladet rapporterar om kvinnliga och manliga idrottare under de Olympiska sommarspelen. Syftet är även att analysera framställningen av idrottarna över tid i bild, bildtext och rubrik gällande nation, prestation, kameravinkel och utförande av sport. Sport är ett ämne som genom åren inte alltid har haft en självklar plats i den svenska dagspressen.

2. Bakgrund

I detta kapitel presenteras bakgrund om damidrottens framväxt och synen på kön inom idrott.

2.1 Damidrottens framväxt och elitidrottare idag

Damidrotten har genomgått flera förändringar. Idrottshistorikern Jens Ljunggren (2021) har analyserat de svenska samhällsförändringarna som främjat kvinnornas ingång i idrotten från 1800-talet och tvåhundra år framåt. Damidrottens framväxt i samhället har inte endast bemötts av motgångar eller framgångar. Kvinnor fick i början av 1800-talet och till dess ett större plats inom idrotten, bland annat inom simning där flera badplatser för flickor och kvinnor inrättades. 1864 fick kvinnor en större plats inom gymnastiken, kvinnor fick från och med detta år arbeta som gymnastiktränare. Under slutet av 1800-talet bildades flera föreningar och majoriteten var manligt dominerade. Kvinnor fick delta i det nya föreningslivet där en del av föreningarna bestod av både män och kvinnor. Kvinnor deltog under denna period i tennis, gymnastik, skridskoåkning, simning och cykling. Idrotten blev mer tävlingsinriktad vilket i sin tur ledde till att kvinnorna inte ansågs tillhöra idrotten på samma sätt som tidigare. I början av 1900-talet började allt fler kvinnor kämpa för att uppnå ett mer jämställt samhälle, vilket var något som damidrotten både bidrog med och främjades av (Ljunggren, 2021). Historikern Helena Tolvhed (2015) förklarar i sin forskning att ”Svenska kvinnors Centralförbund för Fysisk kultur” skapades 1924. Målet med organisationen var att öka tillgången till fysiska aktiviteter för kvinnor. Det gick inte att vinna över den manliga idrotten och den kontroll männen besatt. Därmed slogs ”Svenska kvinnors Centralförbund för Fysisk kultur” samman med Riksidrottsförbundet (RF) år 1934. Under 1960–1970-talen upplöstes de tidigare damkommittéerna som förekom i större delen av RF:s specialförbund. Detta resulterade i att kvinnor försvann från ledningspositioner i bland annat handbollsförbundet. Det var inte förrän 1970-talet i samband med feminismen som jämställdhets- och rättighetsargumentationen fick en plats inom den svenska idrotten (Tolvhed, 2015). I slutet av 1900-talet var RF tvungen att ta sig an kvinnors idrott samtidigt som det skedde en svensk expansion av damfotbollen. Det är flera orsaker som gjort att damidrotten fått en större plats i samhället. Feminismen, jämställdhet som en del av den statliga politiken och kvinnors större utrymme på arbetsmarknaden har bidragit till damidrottens utveckling (Ljunggren, 2021). Tolvhed (2015) pekar på att maskulina attribut hos kvinnliga idrottare fortfarande väcker uppståndelse, exempelvis hos den sydafrikanska medeldistanslöparen Caster Semenya. Hon har ett muskulöst och ”manligt” utseende och uppnått höga prestationer. Internationella friidrottsförbundet tvingade därför Semenya att testa sig för dopning samt könstester vid friidrotts-VM 2009. Ett antal kvinnliga backhoppare stämde organisationskommittén inför OS i Vancouver 2010 för lagstridig diskriminering, vilket ledde till att backhoppning blev en gren för damerna i OS 2012. OS 2012 i London var även första gången som damer fick delta i boxning.

2.2 Kvinnorna i de olympiska spelens historia

1894 diskuterades möjligheten till att återigen införa de olympiska spelen på ett modernt vis, spelen hade tidigare grundats och anordnats under antiken. Det beslutades att inga kvinnor skulle få delta då det existerade en bild av att kvinnor inte tillhörde idrotten. Trots denna syn på kvinnors idrottande hade kvinnor tävlat redan under antiken. De nya spelen invigdes 1896 med 241 deltagare där samtliga var män. Det fanns en tydlig bild av att idrott var förenat med män. Under 1800-talet fortsatte kvinnorna att sätta männens dominans inom idrott på prov. Läkare började betona hälsoeffekter av idrottande för kvinnor där en framträdande faktor var att barnafödande kunde gynnas. 1900 fick kvinnor delta i OS för första gången, de var i sporterna golf, segling och tennis. Dessa sporter ansågs inte vara ett hot mot den maskulina bilden av idrotten. Sporterna ansågs vara anpassade för kvinnorna där de exempelvis kunde bära klänning. I seglingsgrenen var det enbart en kvinna som deltog bland cirka 150 tävlande. Det var svårare för kvinnorna att få en plats inom de sporter där mer fysisk styrka krävdes. Under OS 1908 deltog kvinnor i bågskytte och konstakning men de var starkt underrepresenterade i jämförelse med männen. Under detta år utgjorde kvinnor enbart 37 av de 2000 idrottare som deltog. Simning samt simhopp tillkom under nästkommande OS där kvinnor enbart fick delta i två grenar inom dessa två sporter. Sverige fick i simhopp den första kvinnliga OS-medaljen och simningens mest framträdande deltagare var två kvinnor från Australien. Efter första världskriget blev idrott allt mer populärt i Europa och USA. En stor faktor till idrottens framväxt var en ökad rapportering i tidningar och radio. Det blev under denna period mer accepterat med kvinnliga idrottare. Detta gällde inte inom friidrotten och som en reaktion på detta utformades de första kvinnliga internationella friidrottstävlingarna, som sedan utvecklades till de internationella kvinnospelen. Detta blev startskottet för att även friidrott för kvinnor skulle bli en OS-sport, vilket det blev på prov 1928. Friidrott för kvinnor blev mer accepterat och i och med detta slutade de internationella kvinnospelen arrangeras. Kvinnor fick inte friidrotta under OS i samma utsträckning som männen och 1936 fick kvinnor delta i sex grenar medan män fick delta i 23. På 1950-talet fick kvinnor fortfarande inte delta vid lopp som var längre än 200-meter. Efter kalla kriget skedde det många förändringar inom idrotten. Synen om att kvinnor inte skulle få delta under OS hade ändrats där fler sporter började inkludera kvinnor. I och med att TV-mediet utvecklades ökade även rapporteringen av de olympiska stjärnorna. Idag är representationen av deltagare betydligt mer jämställd. Vid OS 2016 var det 55 procent män som deltog till skillnad från på 1950-talet då det var 90 procent manliga deltagare. Det finns nu andra faktorer som gör att kvinnor inte kan delta på samma sätt som män såsom ekonomiska förutsättningar och kulturella normer (Lundgren, 2020). Det kan handla om tillgång till sponsorer, idrottsarenor, uppmärksamhet i media samt olika förutsättningar att livnära sig på sin idrott (Tolvhed, 2015). Idrotten håller isär könen, vilket leder till upprätthållandet av hierarkin där mannen betraktas som den allmänsliga normen (Tolvhed, 2015).

Tabell 1. Utvecklingen av svenskt deltagande under åtta sommar-OS 1936–2020

OS	Svenska kvinnliga deltagare	Svenska manliga deltagare	Svenska deltagare	Idrotter med svenska deltagare	Deltagare totalt	Medaljevent totalt	Antalet nationer
1936 Berlin	7	143	150	18	4066	149	49
1948 London	19	155	174	17	4099	153	59
1960 Rom	19	115	134	17	5348	150	83
1972 München	27	104	131	19	7123	195	121
1984 Los Angeles	43	131	174	19	6797	221	140
1996 Atlanta	66	111	177	23	10 320	271	197
2008 Peking	73	50	123	21	10 942	302	204
2020 Tokyo	79	58	137	23	11 417	339	206

Kommentar: De olympiska spelen i Tokyo 2020 blev framflyttade till 2021. Under de olympiska spelen 1936 och 1948 var även konst en gren, denna är inte inräknad i tabellen. Källa: deltagare totalt, idrotter med svenska deltagare, antalet nationer (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å), svenska deltagare (Linda Sandgren, Personlig kommunikation 24 oktober, 2022), Medaljevent (Olympedia, 2022).

Under studiens tidsperiod 1936–2020 (2021) har antalet deltagare samt fördelningen av kvinnliga och manliga deltagare förändrats. Det har skett en ökning av såväl deltagare totalt som svenska kvinnliga idrottare där de senaste två sommar-OS bestod av fler kvinnliga än manliga idrottare (Linda Sandgren, Personlig kommunikation 24 oktober, 2022). Den svenska OS-truppen tas ut av Sveriges Olympiska kommitté (SOK) tillsammans med de olika idrottarnas landslagsledningar. För att en idrottare ska få delta i OS krävs det att hen både klarar de internationella kvalreglerna samt de svenska kriterierna. De internationella kvalreglerna innebär att landslagsledningen och SOK tar ut den person som de anser kunna prestera bäst i OS. De svenska kriterierna handlar om att en aktiv eller ett lag ska ha uppnått ett resultat som visar att de kan konkurrera om en topp-8 plats (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.).

Tabell 2. Antalet medaljer Sverige tagit under åtta sommar-OS från 1936–2020

OS	Guld	Silver	Brons	Total	Placering nationstävling
1936 Berlin	6	5	10	21	5
1948 London	17	11	18	46	2
1960 Rom	1	2	3	6	13
1972 München	4	6	6	16	13
1984 Los Angeles	2	11	6	19	11
1996 Atlanta	2	4	2	8	22
2008 Peking	0	4	1	5	26
2020 Tokyo	3	6	0	9	23

Kommentar: De olympiska spelen i Tokyo 2020 blev framflyttade till 2021. Placeringen handlar om vilken plats Sverige placerade sig på av de medverkande nationerna. Källa: (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å).

Antalet medaljer som Sverige har tagit under dessa OS-år har varit olika. Antalet medaljer kan påverka rapporteringen gällande hur mycket plats idrottarna får i medierna vilket är något som kommer att lyftas i resultatet.

2.2.1 Undersökningens olympiska spel och utmärkande händelser

Det var ett stort medieintresse för spelen i Berlin. OS i Berlin 1936 präglades av Hitlers propaganda. Hitler försökte att förbjuda judiska idrottsmän från att delta i det tyska laget. Tyskland ville med spelen belysa hur det återhämtat sig från det första världskriget. Kvinnorna var inte tillåtna att bo i OS-byn utan fick bo utanför. Kriget hade satt spår i London 1948 vilket innebar att det inte byggdes upp en OS-by, deltagarna fick i stället bosätta sig på militärförläggningar. Under detta OS var Sverige ett framgångsrikt land. Sverige och den svenska idrotten hade inte drabbats av det andra världskriget på samma sätt som de andra länderna hade. OS:et i Rom 1960 var en vändpunkt för Sverige. Tidigare hade Sverige haft topplaceringar i nationslistorna under OS men idrotten hade blivit alltmer global. Under detta år inträffade det första dopningsfallet vilket bidrog till att regler kring doping infördes inför kommande spel. OS i München 1972 har beskrivits som den mörkaste händelsen i OS-historien där terrorgruppen Svarta September bröt sig in i OS-byn. Totalt dog 17 personer i sviterna av terrorattacken och spelen avbröts, efter ett dygn beslutades det att spelen skulle återupptas. I Los Angeles 1984 var det en stor majoritet av östblocket som valde att bojkotta OS. Detta eftersom öst bedömde att USA inte kunde garantera säkerheten för trupperna i öst. Majoriteten ansåg att detta endast var för att hämnas mot USA:s bojkott i OS i Moskva 1980. Under OS i Atlanta 1996 fanns det en problematik med datorerna vilket försvårade rapporteringen. Journalister hade svårt att få hem texterna och resultaten till det egna landet, vilket förlängde rapporteringen med flera timmar. Under OS 2008 tog Jamaicas sprinter Usain Bolt världsrekord på 100 och 200 meter. OS i Tokyo 2020 kom att hållas 2021, detta till följd av covid-19-pandemin. OS:et kom att hållas utan publik i arenorna. Deltagarna var tvungna att testa sig varje dag samt bära munskydd mellan tävlingarna. Det svenska damfotbollslandslaget tog detta år silver (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.).

2.3 Den kvinnliga och manliga kroppen

Det existerar en maktrelation mellan det kvinnliga och manliga könet, där föreställningar om den kvinnliga kroppen historiskt antingen hotat eller stärkt denna relation. Kvinnokroppen har porträtterats på olika sätt beroende på vad den ska symbolisera. Den kvinnliga kroppen ska antingen synliggöras eller döljas. Kvinnokroppen har haft olika betydelser som exempelvis föreställningar om rättvisa och nationalism. Dessutom har bilder på den kvinnliga kroppen blivit tätt sammankopplat med världens medieekonomi där dessa bilder bidragit till att producera ekonomiskt kapital. Medieforskaren Anja Hirdman (2015) menar att den kvinnliga kroppen är en ideologisk konstruktion samtidigt som den feminina bilden är kopplad till den fysiska kroppen. Genom bildernas utmärkande och karaktäristiska drag kan beskådaren med enkelhet identifiera dessa bilder samt koppla dem till den innebörd de står för. Kvinnans kropp porträtteras både med höften och bysten framskjuten samt där kvinnan är leendes. Kroppen framställs även som dold genom att en arm försöker dölja kroppen för kameran. Den feminina bilden har varit tätt sammankopplad med en smal, ung, i majoriteten av fallen vit och attraktiv kropp (Hirdman, 2015). En kvinnlig kropp som är vältränad med framträdande muskler kan upplevas som provocerande eftersom den inte stämmer överens med den feminina föreställningen om hur en kvinnlig kropp ska se ut. Idealet om hur den kvinnliga kroppen ska porträtteras är en del av den hegemoniska femininiteten, som innebär

att kroppen ska vara slank där muskler är tätt sammankopplat med bilden av maskulinitet. Den kvinnliga muskulösa kroppen är normbrytande. Det kvinnliga idrottandet handlar om en balans av att vilja bli bättre på sin idrott genom att exempelvis bli snabbare och starkare och samtidigt förhålla sig till bilden av den feminina kroppen. De kvinnliga idrottare som förmår att kombinera dessa två aspekter är de som i idrottssammanhang får uppmärksamhet i media samt sponsorer. Sportrapporteringen bidrar till att upprätthålla de motsägelsefulla kvinnliga atleternas ideal (Andersson, 2015). Det har funnits en uppfattning om att maskulinitet har varit en del av människans biologi medan femininitet har framstått som något som har skapats och växt fram genom det sociala och kulturella. Maskulinitet är sammanlänkat med atletisk kroppslighet som anses vara en del av det normerande manliga idealet. Detta kan leda till att maskulinitet framstått som något beständigt och som därmed inte går att förändra (Ganetz 2015).

2.4 Sportjournalistikens historia

Tidningarna investerar mycket ekonomiskt kapital i sportnyheter och dessa fyller dagligen flertalet av sidorna. Sporten har däremot inte alltid varit en självklar del av tidningarna och idrottens framväxt började under 1800-talet. Journalistikforskaren Ulf Wallin (1998) som studerat sportjournalistikens framväxt 1895–1995 visar att det under 1880–1900-talet, var en begränsad sportrapportering. 1890 infördes en vinjett i de ledande tidningarna med exempelvis namnet ”Sport & Idrott”, vilket bidrog till att idrotten fick ett högre anseende. Tidningarna som valde att i ett tidigt stadie fokusera på sporten är även de tidningar som blivit mest framstående. Under början av 1900-talet fick flera olika idrotter en större plats och allt fler valde att börja idrotta. Det har varit en stor framväxt av dagspressens sportmaterial mellan 1895–1995 och dagspressen kan betraktas som en av de mest bidragande faktorerna till det växande idrottsintresset i Sverige (Wallin, 1998).

2.4.1 Kvinnligt och manligt i sportjournalistiken

Journalistikens sportrapportering påverkar och formar de normer som finns i samhället. Generellt i världen rapporteras det oftare och på ett annat sätt om män än om kvinnor. Journalistiken rapporterar sällan i första hand om kvinnors sportsliga prestationer utan har en tendens att fokusera mer på kvinnan som person. I rapporteringen skildras ofta män som atleter och dominerande medan rapporteringen kring kvinnor fokuserar på deras privatliv eller utseende. Olympiska spelen är ett event där det kontinuerligt rapporteras om kvinnliga idrottsutövare. Bortsett från de stora sportevenemang får kvinnor enligt statistik omkring fyra procent av all sportrapportering trots att det är 40 procent kvinnor som deltar i sportsammanhang (Unesco, 2021). Bruce & Wensing (2003) beskriver att det finns en uppsättning regler kring hur det rapporteras om kvinnliga atleter. Vid rapportering av kvinnliga idrottare har fokus varit på aspekter såsom utseende och personlighet snarare än på det sportsliga. Kvinnliga idrottare har länge benämnts med förnamn och blivit förknippade med föreställningar om hur hon ska vara, så kallade stereotyper (Nationalencyklopedin, 2022). Det har funnits en norm om att sport är manligt och när det är kvinnor som utför idrotterna har det benämnts som ett kvinnligt sportevenemang. Trots att rapporteringen på många sätt blivit mindre stereotypisk lever ändå dessa regler kvar i journalistiken. Idag

rapporteras det om kvinnliga atleter både på ett positivt och negativt sätt, där det både förekommer försvagade bilder av deras framgångar och prestationer samt positiva beskrivningar (Bruce & Wensing, 2003).

2.5 Sportbildernas betydelse

Det finns föreställningar om att bilder och rubriker är det människor främst tar del av när de läser tidningen och att det är därifrån människor får all sin information. Kulturteoretikern Roland Barthes menar att:

“[...] medan det i tidigare journalistik var texten som var informationsbärare och bilden som var budskapets illustration är det numera alltmer bilden som är den rena informationsbärare och behängs med en text som förankrar den i en konkret verklighet.” (Barthes i Wallin, 1998, s. 161).

I början av 1945 var bilderna små till formatet medan 1995 hade bilderna blivit mer slående visar Wallin (1998) i sin studie där han undersökt sportbilder var tionde år under tre spridda veckor i sju tidningar mellan 1895–1995. Bildens mening är att dra till sig och fånga in läsaren. Bilder samverkar även med texten, det vill säga med ingressen och rubriken. Detta förekom inte för 40 år sedan, då såg bland annat positionering av bilderna annorlunda ut. En bild som tillhörde en artikel kunde placeras på olika ställen på sidan. Inom sportjournalistiken har det skett förändringar gällande hur många bilder som funnits i tidningarna samt hur bilderna har sett ut. Under 1915 hade Aftonbladet tre sportbilder i tidningen och under 1995 återfanns det 485 sportbilder. Under 1925–1945 var det vanligast med porträttbilder där bildens primära syfte var att visa hur idrottarna faktiskt såg ut. Det var även vanligt att tidningarna publicerade lagbilder. Situationsbilder fick 1925 en större plats i storstadstidningarna. Sportjournalistiken hade 1935 övergått från att vara en informationskälla till att i stället bli mer underhållande vilket även visades i bilderna som ofta illustrerade humor. En faktor som påverkade bilderna var kamerans utveckling som gjorde att motivet kunde fotograferas närmare. Detta gjorde att det blev mer fokus på faktorer såsom exempelvis idrottarnas kamp, styrka och fart. Det blev också mer fokus på känslor hos idrottarna där till exempel glädje eller sorg kunde fångas på bilderna. På senare tid har idrottarna framställts som individer både i bild samt i text (Wallin, 1998).

2.6 Kommersialisering

Från det att tidningar började etableras har det pågått en kamp mellan en publicistisk logik och en kommersiell logik. Den publicistiska logiken innebär att journalistiken bör fokusera på att bidra till demokratin och vara självständig och fri. Den kommersiella logiken syftar på vad publiken vill ha och där den ekonomiska aspekten är framträdande. Mediebranschen har under de senaste femton till tjugo åren förändrats på ett flertal vis där det har tillkommit flera olika plattformar och kanaler. Mediernas utökning har lett till att konkurrensen om publikens uppmärksamhet har ökat (Strömbäck m.fl, 2005). Andersson (2014) pekar på i Mediestudiers årsrapport att damidrotten inte får lika mycket plats i tidningars sportbilagor som herridrotten. Andersson (2014) presenterar två ställningstaganden gällande om damidrotten bör få lika mycket plats som herridrotten eller inte. En argumentation lyder att den traditionella nyhetsvärderingen bör gälla på sportredaktionerna där flera redaktörer anser att

sportsidan ska representera det publiken vill läsa om. I denna argumentation anses herridrotten ha en större publik än damidrotten. En annan argumentation är att en brist på ordentlig satsning av jämställd sportbevakning leder till att det inte går att veta vad publiken vill ta del av.

3. Tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras forskning som tidigare har gjorts inom detta område vilket är grund till resultatet och analysen. Det finns begränsad forskning om specifikt Norden och Sverige och som analyserar bilder.

3.1 Forskning om sportbevakningen i världen & Norden

Hovden & von der Lippe (2017) presenterar hur forskningen ser ut gällande sportrapporteringen kring könsfördelningen från en global synvinkel samt gör en jämförelse med nordisk media. Författarna lyfter fram ett flertal studier om mediebevakningen av kvinnliga respektive manliga idrottare. De visar att kvinnor förekommer i mindre än 10 procent av rapporteringen i majoriteten av studierna. Därmed finns det en trend som visar på att manliga idrottare får störst del av bevakningen oberoende av faktorer som till exempel sport, land eller prestationsförmåga. En undersökning granskade 80 nationella samt regionala tidningar från bland annat USA, England, Danmark, Sydafrika och Tyskland. Studiens resultat visade att manliga idrottare utgjorde 85 procent av rapporteringen och kvinnorna 9 procent (Hovden & von der Lippe, 2017). Ytterligare en studie har granskat mediebevakningen i daglig tidning och TV i ett femtiotal länder däribland Italien, Frankrike, USA och Nya Zeeland. Undersökningen resulterade i att kvinnliga idrottare fick 0 till 23 procent av bevakningen (Bruce m.fl., 2010). Forskning visar även att det skiljer sig hur kvinnor och män framställs i medierna. Manlig idrott rapporteras ofta på ett slagkraftigt och spännande vis jämfört med kvinnors idrott som framställs som tråkig och inte av samma vikt. Det har funnits ett mönster där attraktiva kvinnliga idrottare har bevakats och sexualiserats i bilder. Det har skett förändringar gällande detta där kvinnliga idrottare på senare tid oftare framställs i privata sammanhang där de till exempel gestaltas som fruar, mammor eller flickvänner. I mediebevakningen förekommer det och har förekommit att kvinnliga idrottares prestationer jämförs med de manligas. Kvinnor framställs ofta som fysiskt och psykiskt svagare än män. Det finns begränsad forskning när det kommer till genus och idrott i nordisk media. Det finns studier som belyst att idrotten i de nordiska medierna är dominerat av män vilket går att likställa med den globala bevakningen. En studie som gjorts i Sverige lyfte fram att kvinnliga idrottares framgångar inte var av samma vikt som männens. Det faktum att de nordiska länderna är jämställda i andra samhällsområden speglar därmed inte hur det ser ut inom sportjournalistiken (Hovden & Von der Lippe, 2017).

3.2 Sportartiklarnas innehåll

I Sverige finns det 67 specialförbund som utgörs av cirka 22 000 idrottsföreningar samt 5 500 korpfföreningar. Specialförbundens aktiva medlemmar består till 37 procent av kvinnor och till 63 procent av män. Sport har fått ett större utrymme i rapporteringen där det skedde en stor ökning under efterkrigstiden. Publicistiska bokslut från år 2003 visade att tidningarna rapporterade upp till 25 procent om sport. För att ta reda på vad sportartiklarna innehåller har Anderssons (2004) rapport undersökt tre svenska landsortstidningar, Piteå-Tidningen, Västerbottens-Kuriren samt Östgöta Correspondenten. Fotboll och hockey var de sporter som det rapporterades mest om både sett till sportresultat i tidningarna samt deras redaktionella material. De tävlingar som får mest utrymme i rapporteringen är seriematcher

och internationella tävlingar följt av lokala och regionala tävlingar. På sportsidorna i Östgöta Correspondenten rapporterades det till störst del om män i sportartiklarna, samma gäller för Västerbottens-Kuriren och Piteå-Tidningen. Östgöta Correspondentens sportsidor utgjordes till 84 procent av män och 16 procent av kvinnor. Det rapporterades i internationella tävlingar om herrar i 21 procent och om damer i 40 procent av artiklarna. I studien presenteras även att det genomförts en läsar- och medarbetarstudie 2002 där läsare och medarbetares syn på innehållet samlats in. Där deltog bland annat Piteå-Tidningen och Västerbotten-Kuriren. Denna undersökning visade att det är övervägande fler män än kvinnor, både bland tidningens läsare samt tidningens egna medarbetare som läser majoriteten av allt sportmaterial. I Västerbottens-Kuriren läste 46 procent av de manliga läsarna och 17 procent av de kvinnliga läsarna majoriteten av sportmaterial som utgavs. Undersökningen visade även att färre kvinnor än män ansåg att det bör genomföras mer satsningar på tidningens sportsektion. I Västerbottens-Kuriren var det 24 procent manliga läsare och 11 procent kvinnliga läsare som ansåg att satsningar bör utföras (Andersson, 2004). Det har skett flera förändringar gällande andelen kvinnor och män i nyheterna i Sverige. Räkna med kvinnor är en rapport på nationell nivå som baseras på nyhetsstudien Global Media Monitoring Project. Rapporten 2020 visar att nyheterna bestod till 62 procent av män och 38 procent av kvinnor, jämfört med 2005 där 70 procent var män och 30 procent var kvinnor. Rapporten visar att kvinnor i svenska nyheter förekommer främst i bilder, ungefär hälften av kvinnorna är med på bild, jämfört med en tredjedel av männen. Denna trend gäller även globalt (Edström & Jacobsson, 2020).

3.3 Olympiska spelen 1912

Widholm (2008) har i sin avhandling gjort en närläsning och analys av tidningsartiklar som berör de olympiska spelen i Stockholm 1912. Tidningsartiklarna som undersökts handlar främst om invigningen av stadion i juni samt stadioveckans invigning i juli. I studien framgick det att de manliga kollektivets betydelse främjas i flera av artiklarna genom hänvisningar till kvinnliga symboler. Detta visade sig exempelvis vid en programpunkt under invigningen som innebar ett överlämnande av den kvinnliga fanan, som skulle ges till idrottsmännen. Under förberedelser av invigningen var det i tidningarna en manlig elit som fick synas. Trots den manliga dominansen under de olympiska spelen återfanns det även ett antal kvinnor under invigningarna. Kvinnorna framställdes i artiklarna med fokus på deras kläder i form av exempelvis beskrivningar av deras huvudbonaden. Ett exempel på detta var att damhattarna associerades i tidningen med blombuketter. I artiklarna från invigningen i juli återfanns även kvinnor i form av gymnaster, där de exempelvis beskrevs som "käckä".

3.4 Olympiska spelen 1948–1972

Tolvhed (2008) har i sin doktorsavhandling analyserat de olympiska spelen mellan 1948–1972 och djupgående studerat populärpressens OS-rapportering och dess framställning av kön. Syftet med avhandlingen var att studera olympiaders kroppar och egenskaperna dessa tillskrevs. Studien har granskat såväl bilder som text. Bildanalysen innefattar bildernas komposition samt personens kroppsställning och utförande.

3.4.1 1948–1960 Maskuliniteten och den idrottande OS-mannen

Det finns ett utmärkande motiv på bilderna mellan 1948–1960, nämligen den manliga kroppen utförande en aktivitet. Den manliga kroppen fångas i bilderna som stark och som kämpar mot de andra manskropparna. Bilderna betonar en kropp som anstränger sig, som är i rörelse och som är stark, vilket tyder på det maskulina idealet. Denna maskulinitet framhävs genom bilder, bildtext och texter där män beskrivs som exempelvis djärva och tappra som har bröstbehåring och visar på en kraftkamp. Bilden av den kämpande mannen förstärks genom text där männen beskrivs som att de ”kämpar” och ”krigar”. Denna typ av porträttering bidrar till att reproducera det svenska maskulina idealet där mannen anstränger sig fysiskt och är tävlingsinriktad vilket var framträdande under 1948–1952. Efter denna period fram till 1960-talet framställs mannen till större del som disciplinerad, viljestark och som gör allt för att nå nationella framgångar. Detta bidrar till att framställa mannen som hjälte, där mannen offrat mycket och lagt ner mycket fysiskt arbete för att uppnå sin kropp. Det är ytterst få artiklar som avviker från denna rapportering där exempelvis konståkande män syns. Framställningen av den starka mannen bidrog till konstruktionen av att detta var det naturliga och bevisade mannens överordnade position. Veckopressmaterialet visar att det under vinter- samt sommar-OS 1952 bara fanns någon enstaka antydning om att kvinnliga idrottare också deltog. Detta stod i motsatt till rapporteringen kring männens resultat och placering. Det fanns en stark koppling mellan mannen och nationen. Det rapporterades även om idrottsprestationer med mindre framgång som exempelvis vinter-OS i Oslo 1952 där det synliggjordes att männen ansträngde sig för nationen. Detta kunde visa på en form av känslomässighet som motsatte sig det maskulina idealet. Maskuliniteten formas tillsammans med det kvinnliga där det står i motsatt till varandra. Gestaltningen av mannen och kvinnan ser olika ut. Tolvhed (2008) lyfter ett exempel från Vecko-Revyn 1960 där den kvinnliga idrottaren framställts som tilltalande och prioriterande av hem och familj där kroppen utmärks som mjuk med en avsaknad av muskler. Mannen framställts som fysiskt stark, disciplinerad och ansträngd. Kvinnan anses inte ha kämpat för sina framgångar där idrotten inte har varit på allvar. Detta bidrar till konstruerandet av den svenska maskuliniteten där mannen anses fysiskt stark (Tolvhed, 2008).

3.4.2 1964–1972 “Parallella maskuliniteter”

Under perioden 1964–1972 redogör Tolvhed (2008) för begreppet ”parallella maskuliniteter”. I motsättning till den tidigare perioden där mannen framställts som stark och kraftig uppstod det nu en annan bild där idrottsmannen även tillhörde ”playboymaskuliniteten”. Den idrottande mannen fick en mindre nationell inriktning än tidigare, där idrottsmän under denna period betraktades som stjärnor och profiler. Detta till följd av TV:ns genomslag där veckopressen behövde rapportera om ämnen som inte redan sänts på TV, för att på så sätt kunna behålla sin publik. Det blev en mer utseendefixering kring idrottsmannen med fokus på frisyrer och kläder, där det även rapporterades om saker utanför själva idrottandet som exempelvis deras kvinnoaffärer.

3.4.3 1948–1972 Femininiteten och den idrottande OS-kvinnan

Veckopressen har rapporterat om idrottande kvinnor gällande de sporter som har en konstnärlig inriktning, det vill säga sporter som exempelvis konståkning och simhopp. Dessa sporter ansågs vara kompatibla med den feminina normen som exempelvis behagfullhet och elegans. Konståkare avtecknades med de kvinnliga figurerna markant synliga. Det var kvinnans kropp och utseende som stod i centrum i bilderna. Kvinnan syntes leendes och poserandes blickandes in mot kameran och i de flesta fallen sminkad och välfixad i håret. Däremot var det sällan bilder på kvinnan utförande en fysisk aktivitet. Bilderna var tagna där kroppen blev synlig för betraktaren framifrån. Kvinnans utseende var i fokus under denna period vilket syntes i bild, text och bildtext, där kvinnorna exempelvis jämfördes med Hollywoodstjärnor. Texterna och bildtexterna beskrev dem som vackra eller söta. Kvinnornas idrott och prestationer kom i andra hand, till skillnad från männen som uppmärksammades för deras resultat. De kvinnliga idrottare som fick det största utrymmet i bilderna var inte de kvinnor med störst framgång utan kvinnorna som ansågs vara de mest attraktiva och nätta. Mellan denna period, 1948–1972, fick kvinnorna uppmärksamhet för att de specifikt var kvinnor där idrottsprestationerna ansågs vara av mindre betydelse. Texterna och bildtexterna bidrog till en föreställning om den attraktiva kvinnan där de beskrevs som vackra. Kvinnliga idrottare ansågs bidra med en lekfullhet och en skönhet till OS, samt med en charmighet och trivsel. Idrott är förknippat med muskelbyggande vilket anses vara maskulint förknippat eftersom muskler visar på fysiskt arbete. Under perioden 1948–1972 rapporterade veckopressen i majoriteten av fallen inte om den kvinnliga fysiska aktiviteten och arbetet som kvinnorna utförde. Undersökningens sista år, 1972 började feminismen få en större spridning där en bild av att kvinnor kunde utföra samma saker som män fick större uppmärksamhet (Tolvhed, 2008).

3.5 Olympiska spelen 2004–2006

Laine (2016) studerade kvinnlig och manlig representation i finska och svenska nyhetsmedier under de Olympiska sommarspelen 2004 och vinterspelen 2006. I studien undersöktes sammanlagt 1750 artiklar varav 1083 var från de svenska tidningarna Expressen och Aftonbladet. Båda tidningarna hade publicerat mer om manliga idrottare än om kvinnliga. Ett sammantaget resultat från OS i Aten 2004 och Turin 2006 synliggjorde att manliga idrottare utgjorde 60 procent och kvinnliga 40 procent av artiklarna i båda tidningarna. Det rapporterades främst om de egna landets idrottare och det var till störst del idrottarna som tog medalj som uppmärksammades. I Turin deltog samma antal svenska män som kvinnor och i Aten var det 45 procent kvinnor och 55 procent män. Rapporteringen stämmer i stor grad överens med antal deltagare från det egna landet. Resultatet från OS i Aten visade sig också stämma överens med tidigare undersökningar som gjorts där finska och svenska tidningar studerats. Bilderna i artiklarna utgjordes i de svenska tidningarna till 59 procent av manliga idrottare och till 41 procent av kvinnliga. Finland visade sig vara något sämre när det gäller representation. Studien kom fram till att i de finska tidningarna handlade 76 procent av artiklarna om manliga idrottare och 24 procent om kvinnliga idrottare. Bilderna bestod av män i 73 procent av fallen och av kvinnor i 27 procent av fallen. I Aten var det 68 procent manliga finska deltagare och 32 procent kvinnliga respektive 67 procent och 33 procent i

Turin. I undersökningen granskades även hur genus representerades i svenska och finska tidningar. Fotboll och ishockey är de sporter som det rapporteras mest om i den vardagliga rapporteringen. Hockey är en sport som präglas av maskulinitet och damhockey betraktas inte med samma anseende som herrhockeyn. Studien visar att de finska tidningarna porträtterade de kvinnliga hockeyspelarna på ett sexualiserande sätt, däremot var det i de svenska tidningar fokus på kvinnorna som idrottare. Studiens sammantagna resultat blev trots detta att i både svenska och finska tidningar rapporteras det likställt om män och kvinnor. Det rapporteras i mycket större utsträckning om damidrott under OS än under den vardagliga rapporteringen.

3.6 Tidigare kandidatuppsatser

Det finns tidigare kandidatuppsatser som har studerat representationen av kvinnliga och manliga idrottare i journalistiken. En uppsats har undersökt hur ofta kvinnliga idrottare syns i Aftonbladet och Expressens rapportering från OS 1996 och 2016. År 1996 var det en överrepresentation av manliga idrottare i medierna till skillnad från år 2016 där de kvinnliga fick mest rapportering. 1996 handlade den kvinnliga rapporteringen mestadels om deras utseende till skillnad från männens som mest handlade om det sportsliga. 2016 var framställningen av de kvinnliga idrottarna mer lik framställningen av männen (Fellman & Källman, 2017). Ytterligare en kandidatuppsats har undersökt herr- respektive damidrottens representation i Aftonbladets sportbilaga. Resultatet visade att år 2014 fick damidrotten 9 procent av exponeringen och herridrotten 83 procent. År 2019 fick damidrotten 21 procent synlighet och herridrotten 69 procent. Det skedde därmed en ökning av damidrottens synlighet från 2014 till 2019 med 12 procentenheter samtidigt som rapporteringen av herridrotten minskade med 14 procentenheter (Ottosson & Lind, 2020). En annan kandidatuppsats har studerat hur kvinnor och män framställs i sportjournalistiken i bild samt text under OS 1928, 1956 och 1984 i Dagens Nyheter och Idrottsbladet. Studien visade att det i de flesta fall rapporteras jämlikt om kvinnor och män i förhållande till deltagarantalet under spelen. Män och kvinnor framställs ofta med fokus på deras resultat och som aktiva. Kvinnor benämns oftare med sitt kön än vad männen gör och porträtteras oftare poseras samt leendes mot kameran. Män framställs oftare i helkropp samt allvarlig och som självcentrerad (Forsman & Somnell, 2014).

4. Teorier och begrepp

I detta avsnitt presenteras de valda teorierna samt begrepp som är relevanta för uppsatsen.

4.1 Hirdmans genussystemteori

En genusteori som är relevant för vår uppsats är Hirdmans genussystemteori som grundades 1988 (UR, 2014). Teorin är applicerbar på undersökningen eftersom den förklarar hur synen på kvinnan respektive mannen har varit och är i samhället. Detta kan tänkas påverka hur och i vilken mån det rapporteras om kvinnor i media. Genus innefattar allt om vad det innebär att vara man eller kvinna. Till skillnad från begreppet kön inbegriper genus inte enbart kroppar utan handlar även om idéer av vad som är manligt och kvinnligt. Det präglar allt från platser till situationer (Hirdman, 2007). Det har blivit en självklarhet att det finns en isärhållning och hierarki när det kommer till genus. Detta kan benämnas som ett genussystem eller en genusordning. Systemet har blivit en grund när det kommer till att förklara hur isärhållningen av könen ser ut, där mannen har övertaget vilket ses som något obestridligt och därmed svårt att förändra (Hirdman, 2007). Hirdmans genussystemteori har sitt fokus i vad uppfattningar om genus får för effekter på det sociala. Genus ses som föreställningar eller ombytliga tankeformer som har en inverkan på sociala praktiker vilket i sin tur kan ha effekter på biologin. Det har funnits en tanke om att kvinnan är motsatsen till mannen eller en version av en man som inte är fulländad. På 1700-talet växte den så kallade enkönsmodellen fram där kvinnan var den underlägsna versionen av mannen. Under slutet av 1700-talet skapades i stället tvåkönsmodellen vilket innebär att män och kvinnor delades upp i två kategorier där kvinnan var mannens motsats. Dessa ställningstaganden menar Hirdman har funnits som en grund till det hon refererar som det ledande genussystemet i samhället.

Genussystemet utgår från två hållningar. Den första synen i genussystemet handlar om separering av könen. Det finns olika uppfattningar om hur män och kvinnor exempelvis ska agera, se ut och tänka. Detta tankesätt där kvinnor och män bedöms vara olika bidrar till att det finns olika syn på hur de ska vara och vilket utrymme de får ta. Den andra inställningen är att mannen och manlighet är normen där kvinnan genom historien ansetts som den annorlunda och mannen som den normala. Detta gör att det finns en maktobalans mellan könen. Det finns olika nivåer av denna maktstruktur i samhället. Hirdman förklarar begreppet genuskontrakt vilket innebär hur olika normer, tankesätt och ageranden utgör vad som är manligt kontra kvinnligt. Det kan skilja sig åt hur detta genuskontrakt ser ut i olika delar i samhället där det skapas lokala sådana utifrån samhällets syn på genus. De föreställningar som finns om vad som är manligt och kvinnligt är ständigt under förändring.

Genussystemteorin har varit av stor betydelse, möjligen för att den innefattar ett historiskt perspektiv på hur framställningen och idéer av genus påverkar olika delar i samhället, men det finns också ifrågasättningar riktad mot teorin. Den kritik som har funnits är att teorin inte lyfter fram att det finns olika genuslogiker i olika kulturer eller mellan olika tider i historien. En annan kritisk ståndpunkt som funnits är att fokus på strukturer gör att individen till viss del hamnar i bakgrunden (Eriksson & Gottzén, 2020).

4.1.1 Genusforskning om medier

Genusforskning handlar om att förklara på vilket sätt de föreställningar som finns om kön skapas. Medier har en stor betydelse i hur våra uppfattningar om kön ser ut i och med de intryck människor får av medierna. Det finns mycket forskning som tyder på att medier har en stor betydelse gällande framställningen av genus. Mediers framställning av genus skiljer sig inte från politiska eller sociala synsätt. Det finns en separat medial version där aspekter såsom berättarstrukturer, arbetssätt, organisationer och tekniker har betydelse, vilket kan benämnas som medielogik. Denna logik resulterar i att det skapas särskilda perspektiv av maskulinitet och femininitet för att de ska passa in i den struktur som finns. Den kritik som riktas mot mediers innehåll försvaras många gånger med att det medierna producerar är en spegling av verkligheten och att det är den som är felaktig och inte medierna. Medierna är en del av verkligheten och har egna normer, värderingar och maktförhållanden som påverkar hur representationen av kön ser ut och hur de olika könen porträtteras. Det går inte att konstatera vad som för tillfället kännetecknar olika mediers konstruktioner av genus. Det medier producerar påverkas av medielogik som på många sätt är svårförklarad men ständigt aktuell. Det medier producerar påverkar föreställningar om kön samt ger dessa föreställningar en verklig plats (Hirdman & Kleberg, 2015).

4.1.2 Genusforskning om sportjournalistik

Studier har visat att det rapporteras mer om manliga idrottare än om kvinnliga, även i de sporter som består av fler kvinnliga deltagare. En förklaring till detta kan vara att sportjournalistiken är manligt dominerad. Det har dock visat sig att det inte är tillräckligt att öka antalet kvinnliga sportjournalister för att få en mer jämlik rapportering. En annan förklaring kan vara att journalistiken ska rapportera om det som publiken helst vill läsa om. Det antas att män utgör den största delen av publiken och att det därav bör vara mer fokus på manliga idrottare. Detta förklarar däremot inte den stora skillnaden i rapporteringen där kvinnliga idrottare oftast inte får mer än tio procent av den. Exempel på studier som visar att kvinnor utgör en stor del av publiken är en tysk studie som visade att kvinnor utgör en tredjedel av läsarna i tyska sporttidningar. Den mest framstående förklaringen har i stället visat sig vara att det media rapporterar om är socialt konstruerat genom journalisters arbetsrutiner och förhållningssätt. Det blir ett kollektivt sätt att arbeta som resulterar i att kvinnorna inte får samma plats i sportjournalistiken som männen (Koivula, 1999).

4.2 Bildanalys som teori

I denna uppsats appliceras teorin bildanalys. Det är därmed viktigt att lyfta bildanalysens innebörd samt viktiga begrepp inom detta ämne. Vid utförandet av bildanalys är det viktigt att ta hänsyn till sammanhanget som bilden är publicerad i. En bild bär alltid på en betydelse och tolkas i en kontext och bearbetas och översätts till begrepp (Aspelin m.fl., 1977). I en bildanalys analyseras detaljerna i texten och bilden som exempelvis kroppshållning och blick, eftersom detaljerna kan förklara de föreställningar som finns. Vid utförandet av en bildanalys ska det som framställs i bilden urskiljas (Fogde, 2013). Det kan beskrivas med begreppet denotation som innebär att finna kärnan i bilden och därmed den huvudsakliga betydelsen. När människor läser eller hör ett begrepp kopplar de samman det med ett antal attribut.

Exempelvis kopplas begreppet "fågel" till ett fjäderklätt djur. Ett begrepp består även av bibetydelser som inom bildanalys kallas för konnotationer, vilket tolkas in efter att denotationen har gjort sig medveten. Exempelvis kan begreppet "fågel" i sin tur kopplas till fågelsång (Aspelin m.fl., 1977). En viktig aspekt gällande konnotationer är att människor anses ha en viss kulturell kunskap och erfarenhet som påverkar hur vi tolkar bilder. Detta är betydande att ta i beaktning när det gäller bildanalyser (Fogde, 2013).

En relevant aspekt inom bildanalys är att studera hur fotot är taget, vilket bidrar till granskningen av vem som är den överlägsne respektive den underlägsna. Foton tagna ovanifrån ger betraktaren en maktposition där bildobjektet framställs som underlägsen. Foton tagna underifrån ger bildobjektet ett övertag där hen blickar nedåt på betraktaren, vilket är vanligt förekommande vid fotografier eller avbildningar av maktpersoner. Foton tagna där betraktaren och bildobjektet hamnar på samma nivå betraktas som jämlikt (Fogde, 2013). Hur fotot är taget behandlar därmed den primära avsikten med bilden, fotografen väljer att framställa bildobjektet på ett visst sätt. Avsikten med meddelandet är alltså förutbestämt (Aspelin m.fl., 1977).

4.3 Nationalism

Sportrapporteringen vid de stora evenemang skiljer sig från den dagliga sportrapporteringen som i större utsträckning bekräftar den föreställning som finns av kvinnan i samhället. Det blir tydligt när succéerna är kopplade till landets nationalism såsom under de olympiska spelen där befolkningen är mån om att det ska gå bra för det egna landet (Bruce & Wensing, 2003). Nationalism innebär att en grupp, det vill säga nationen, är enade genom gemensamma intressen och värden (Nationalencyklopedin, 2022). Idrotten har en tydlig koppling till nationalism. Idrottsevenemang som utspelar sig på internationell nivå utmärks ofta av ett synsätt där nationell ära står på spel. Det är därmed en större press på idrottarna där hela befolkningen förs samman genom att stötta de egna landets representanter. Framgångar inom idrotten visar på landets status inom kultur och ekonomi. Idrottsevenemangen är även en arena för manlig idrott där män utför maktkamp för att visa på landets styrka. Den manliga, starka kroppen är en sinnebild för den välfungerande och starka nationen (Tolvhed, 2008). Nationalism är kopplat till vad en människa identifierar sig med där identiteter formas beroende på plats och de sociala normer och villkor som en person tar del av. Idrotten är ett område som kan ha stor inverkan på skapandet av somliga människors identitet, inte minst människors nationella identiteter. Begreppet nation och vad som utgör en nation är diskuterat. Faktorer kopplade till nation är språk, religion, etnicitet, geografi och delad erfarenhet. Det finns fyra faktorer som gör att Sverige kan anses vara en idrottsnation. Den första faktorn är hur svenska själva beskriver det egna landet. Sport är ämnet som unga svenskar kopplar främst till Sverige, med undantag för stress. Sverige har genom åren haft många sportsliga framgångar, både i individuella idrotter och i lagsammanhang. Exempel på detta är Ingemar Stenmark, Björn Borg samt det svenska ishockeylandslaget som tagit medaljer under både världsmästerskap och Olympiska spel. En tredje faktor till att förknippa Sverige till en idrottsnation är engagemanget i internationell idrott. Till exempel har svenskarna eftersträvat att förmedla idrottens betydelse för samhället till andra länder och Sverige har anordnat flertalet internationella idrottsevenemang. Den fjärde och sista anledningen är att det svenska

samhällets organisation är tydligt kopplat till idrott där det anses vara en stor faktor till människors välmående. I Sverige har idrotten under 1900-talet blivit det område som mest kan kopplas till nationalism i form av känslor och uttryck. Det finns inte många andra områden i Sverige där kärleken till det egna landet är så framstående som inom idrotten (Bairner, 2001).

5. Syfte och frågeställningar

Syftet med uppsatsen är att belysa hur ofta Aftonbladet rapporterar om kvinnliga och manliga idrottare i bild, bildtext och rubrik under de Olympiska sommarspelen samt framställningen av dessa över tid. Framställningen syftar på kopplingen till nation, prestation, kameravinkel och aktivitet.

Frågeställningarna som undersökningen kommer att besvara för att uppfylla syftet:

1. Hur ofta förekommer kvinnliga och manliga idrottare på förstasidorna under de olympiska spelen och hur har det förändrats över tid?

Denna frågeställning kommer att besvaras med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys samt Hirdmans genussystemteori.

2. Hur framställs OS-atleterna och vad betonas i framställningen?
 - Vilka förändringar har skett över tid?
 - Vilken betydelse har nationalitet, prestation, kameravinkel och aktivitet?

Denna frågeställning kommer att besvaras med hjälp av en kvantitativ innehållsanalys samt en systematiserad bildanalys. Teorin som kommer att appliceras är Hirdmans genussystemteori.

5.1 Avgränsningar

Bilder som utgör fler än tio idrottare kommer inte att analyseras. Lagbilder kan ge en missvisande bild eftersom det kan verka som att rapporteringen stack ut markant ett år. Undersökningen granskar endast Aftonbladets och Sportbladets pappersupplaga och inte andra plattformar. Detta eftersom nya plattformar har tillkommit efter 1936 och resultatet kan därför bli vilseledande om flera plattformar studeras, där åren inte kan jämföras. Anledningen till att vi endast studerar förstasidor och inte andra sportsidor är eftersom förstasidorna visar det som prioriteras i rapporteringen.

6. Problematisering

I detta kapitel presenteras uppsatsens inomvetenskapliga och utomvetenskapliga problematisering.

6.1 Inomvetenskaplig problematisering

Den inomvetenskapliga relevansen handlar bland annat om att koppla samman den egna studien till den tidigare forskningen. Det har gjorts tidigare studier inom detta område där det enligt oss mest relevanta studierna för denna uppsats har nämnts. Den inomvetenskapliga relevansen handlar om att fylla en lucka i den tidigare forskningen (Esaiasson m.fl., 2017). I den tidigare forskningen har inte främst bilder studerats vilket vår studie inriktas på. Studien fyller även en forskningslucka eftersom den analyserar specifikt Aftonbladet under en lång period. Vår studie bygger vidare på tidigare studier och på det historiska perspektivet för att därmed kunna analysera de senaste förändringarna. Vi har inte kunnat finna någon tidigare studie som granskar Aftonbladet under den valda tidsperioden. Undersökningen intresserar sig för svensk kommersiell media och fokuserar endast på en svensk kommersiell kvällstidning, vilket kan hindra resultatets generaliseringsmöjligheter. Med andra ord är denna undersökning ”ett fall av” (Esaiasson m.fl., 2017) hur kommersiella svenska kvällstidningar rapporterat om kvinnliga och manliga idrottare som medverkat i OS. Samtidigt kan studien dra generaliserande slutsatser för just Aftonbladet. Ekström m.fl. (2019) nämner likt Esaiasson m.fl. (2017) att vetenskapen handlar om att kunna komma fram till generaliserande slutsatser.

6.2 Utomvetenskaplig problematisering

Den utomvetenskapliga problematiseringen handlar om att knyta an forskningsfrågan till samhället i stort (Esaiasson m.fl., 2017). Det är viktigt ur ett samhällsligt perspektiv att studera bevakningen av manliga och kvinnliga idrottare. De olympiska spelen är ett stort tävlingsevenemang där människor från världen över är med och tävlar. Med vår forskning vill vi öka förståelsen för hur Aftonbladet rapporterat och speglat verkligheten under de Olympiska sommarspelen. Samtidigt analyserar studien genus och vilka egenskaper som tillskrivs manliga och kvinnliga idrottare.

7. Metod

I detta kapitel redogörs studiens metoder. Metoderna är en kvantitativ innehållsanalys och en kvalitativ analys av bildmaterialet baserat på den kvantitativa genomgången av text och bild, det vill säga en bildanalys.

7.1 Val av metod

Den kvantitativa innehållsanalysen appliceras när studien vill få ett resultat som svarar på hur ofta något förekommer i ett material (Esaiasson m.fl., 2017). Genom den kvantitativa metoden kan vi analysera hur ofta kvinnliga och manliga idrottare förekommer i bilderna. Den kvalitativa analysen, bildanalysen, besvarar hur idrottarna framställs. Bilder och text samverkar med varandra (Fogde, 2013) och därför kommer bild, bildtext och rubrik att analyseras.

7.2 Kvantitativ innehållsanalys

En kvantitativ innehållsanalys innebär en granskning av tal, text eller bild. Uppgifter samlas in som sedan jämförs och analyseras för att ta reda på hur ofta något förekommer. Inom denna metod är mekaniskt räknande en viktig aspekt vilket möjliggör att genom exempelvis ett datorprogram sortera och granska en stor mängd material. Det gör det möjligt att observera frekvensen av olika innehållskategorier (Esaiasson m.fl., 2017). Datorprogrammet SPSS har använts för att koda bilderna på förstasidorna i tidningsupplagorna. En kvantitativ metod handlar om att omvandla utmärkande uttryck i bild och text till variabler och variabelvärden för att sedan sammanställa ett resultat (Karlsson & Johansson, 2019). Innehållsanalysen baseras på en kodbok som utgörs av de variabler och variabelvärden som skapats. Variablerna i studien utformas och kopplas till frågeställningarna, teorierna och tidigare studier (Karlsson & Johansson, 2019). Kodschemat inspirerades av Tolvheds (2008) avhandling och en kandidatuppsats (Forsman & Somnell, 2014). Tolvheds (2008) avhandling kommer att jämföras med vårt resultat för att besvara uppsatsens frågeställningar. Forsman och Somnells kodschema används eftersom den innehöll de variabler som vi ansåg kunde besvara våra frågeställningar. Utformandet av kodboken redogörs i ett senare kapitel, operationalisering.

7.3 Bildanalys

För att besvara den andra frågeställningen om hur könen framställs utförs även en bildanalys, vilket är en kvalitativ analys av bildmaterialet, baserat på den kvantitativa genomgången av text och bild. Vi har valt att komplettera den kvantitativa metoden med en bildanalys eftersom det möjliggör att mer djupgående kunna granska materialet. Bilderna har valts ut för att exemplifiera resultaten från den kvantitativa metoden. I kodningen har det i en övrigt kategori skrivits in om bilden som granskats varit ett bra exempel för att sedan lyftas i analysen. I den kvantitativa metoden har vi kunnat se de resultat samt de år som vi har ansett varit mest utmärkande för respektive dimension: prestation, kameravinkel samt utförandet av sport. Bilderna har sedan valts ut baserat på dessa tre dimensioner. Studien kommer att jämföras med Tolvheds (2008) tidigare studie där hon med ett bildanalysschema har valt att granska de tre dimensionerna. Tidigare forskning har visat att utförandet av sport är en aspekt

som skiljer sig mellan kvinnor och män och som bär på en betydelse i bilden. Dimensionen prestation är även relevant sett till Tolvheds (2008) studie samt annan tidigare forskning där det framgått att detta har betydelse i porträtteringen av manliga och kvinnliga idrottare. Bildanalysen har delvis utgått från Tolvheds (2008) schema för bildanalys som bidrar till att besvara våra frågeställningar. Vi har även lagt till ytterligare några frågor som kompletterar analysen. Vi har utgått från de centrala delar inom bildanalys som presenterades i teorin om bland annat denotation och konnotation för att sedan utforma ett eget bildanalysschema som besvarar studiens frågeställningar.

I bildanalysen har vi granskat bilder, bildstorlek, bildtext och rubrik, vilket är något som analyseras för alla tre dimensioner. Två punkter som analyseras för varje bild är följande eftersom de är centrala i den tidigare forskningen:

- Anstränger sig idrottaren för nationen?
- Är idrottarnas utseende i fokus?

DIMENSION 1: prestation

- Framställs idrottaren som vinnare eller förlorare?
- Är det fokus på sportsliga framgångar?
- "Klädsel och sammanhangets idrottsinramning: föreställer bilden personer som är klädda för idrottsutövning, iförda nationströjor eller "civila" kläder?" (Tolvhed, 2008)
- Hur benämns personen? Vilka attribut tillskrivs?
- "Grad av och former för posering: framstår avbildade personer som medvetna om kameran, till exempel genom att de vänder sig mot eller tittar in i kameran?" (Tolvhed, 2008)

DIMENSION 2: kameravinkel (Tolvhed, 2008)

- "Kamerans perspektiv: hur vägleds betraktarens blick genom upp- ifrån-, parallell- eller nedifrånperspektiv? Vilka delar av kroppen förevisas?"
- "Grad av och former för posering: framstår avbildade personer som medvetna om kameran, till exempel genom att de vänder sig mot eller tittar in i kameran?"
- "Blick i kameran/bortvänd blick: tittar avbildade personer in i kameran eller åt ett annat håll?"

DIMENSION 3: utförande av sport

- "Aktiv/passiv: Förevisas kroppar i rörelse eller som passiva?"
- "Blick i kameran/bortvänd blick: tittar avbildade personer in i kameran eller åt ett annat håll?"
- "Ansiktsuttryck och leende: vilket ansiktsuttryck har fotograferade personer, till exempel leenden eller grimaser av ansträngning? (Tolvhed, 2008)."
- Framställs idrottarna utanför idrottandet?

7.4 Metoddiskussion

För att studera förekomsten av ett fenomen är den kvantitativa metoden mest relevant och bildanalysen ger oss en ökad förståelse i varför bilderna är utformade och avbildade på ett specifikt sätt. Det finns nackdelar med den kvantitativa metoden, liksom alla andra metoder. En nackdel är att det kan försvinna viktiga delar när texter omvandlas till siffror. För att kunna analysera den mängd material och finna de mest utmärkande resultaten är den kvantitativa metoden att föredra. Ytterligare en negativ aspekt är att den kvantitativa metoden vill uppnå ett objektiva resultat vilket inte går eftersom alla människor har sina egna tolkningar av texter. Försvaret till denna kritik är att människor också har kollektiva referensramar och kunskaper vilket möjliggör att kunna analysera innehållet på ett objektiva sätt. Vi har gjort en systematiserad kvalitativ undersökning där vi använt oss av kodschemat för att strukturera och lyfta fram innebörden av bilderna. Den kvalitativa analysen handlar om att ta ut de mest betydelsefulla aspekterna (Esaiasson m.fl., 2017). Vi har undersökt representationen samt framställningen av idrottare utifrån den tidigare forskningen för att kunna analysera bildernas utmärkande betydelser. Vi har därmed gjort en kombination av en kvantitativ innehållsanalys och en kvalitativ metod, i detta fall en bildanalys, vilket kallas för metodtriangulering (Karlsson & Johansson, 2019). Den kvalitativa metoden bidrar till att mer djupgående kunna analysera bilderna.

7.5 Operationalisering

I utformandet av kodboken har Tolvheds (2008) schema till bildanalysen och en tidigare uppsats (Forsman & Somnell, 2014) använts eftersom de har undersökt liknande ämnen som studeras i vår studie. Deras kodbok besvarade det vi ville studera samt kunde jämföras med Tolvheds (2008) avhandling och resultat. Vi har valt att inte ha en övrigt kategori där det går att skriva in annan information då det gör att kodboken blir alltför ospecifik (Karlsson & Johansson, 2019). Däremot finns det en variabel i kodboken som inte är en del av resultatet där kodarna kunnat skriva in om bilderna är en bra exemplifiering för att vidare kunna använda dem i bildanalysen. För varje variabel har en kodinstruktion utformats för att vägleda kodarna till att analysera materialet på korrekt sätt samt att studien ska få samma resultat vid replikation. Bilder har analyserats kopplat till bildtext och rubrik eftersom den är med och skapar betydelse (Fogde, 2013).

Variabel V1-V5 är identifikationsvariabler. Dessa har utformats för att kunna identifiera vilken förstasida som har kodats och därmed enklare kunna navigera i statistikprogrammet SPSS (Karlsson & Johansson, 2019).

Resterande variabler har utformats för att uppnå ett resultat som kan besvara studiens frågeställningar.

1. Hur ofta förekommer kvinnliga och manliga idrottare på förstasidorna under de olympiska spelen och hur har det förändrats över tid?

Variabel V6-V7 svarar på studiens första frågeställning. Dessa variabler berör vilket kön som porträtteras i bilderna samt antalet manliga och kvinnliga idrottare.

2. Hur framställs OS-atleterna och vad betonas i framställningen?

- Vilka förändringar har skett över tid?
- Vilken betydelse har nationalitet, prestation, kameravinkel och aktivitet?

Variabel V8-V27 svarar på studiens andra frågeställning. Nedan presenteras de variabler som utgör de mest utmärkande resultaten som besvarar frågeställningarna.

V6 Kön

Denna variabel är grunden i frågeställningarna för att kunna jämföra de övriga resultaten med kvinnliga och manliga idrottare.

V5 OS

Denna variabel är även den grunden i frågeställningarna. För att kunna se förändringar över tid i de övriga resultaten måste detta kunna jämföras med vilket Olympiskt sommarspel det handlade om.

V10 Utförande av sport

Utförandet av sport är sammanlänkat med egenskaper, det vill säga huruvida kvinnan eller mannen framställs som aktiva eller inte.

V13 Kameravinkel

Huruvida bilden är tagen beskriver hur kvinnan eller mannen framställs då olika kameravinklar har olika betydelser som nämnts i tidigare kapitel. Kameravinkeln tillskriver män och kvinnor egenskaper om överlägsenhet eller underlägsenhet.

V25 Nation

Nationalism är tätt sammankopplat med idrotten, variabeln besvarar hur nation är kopplad till rapporteringen under OS-åren.

V27 Vinnare eller förlorare

Denna variabel besvarar hur det rapporteras om kvinnor och män prestationsmässigt. Framställningen av kvinnor och män som vinnare eller förlorare kan förklara synen på de olika könen.

7.5.1 Tolkningsregler för variabler

I detta avsnitt presenteras tolkningsregler för de variabler där tydliga ramverk har behövts.

- **Variabel 6: kön och variabel 7 personsammansättning**

I denna kategori kodas vilket kön eller personsammansättning som framställs på bilden. Kön identifieras genom utmärkande drag för kvinna och man, om könet framgår i texten genom namn eller att könet skrivs ut. I de fall där kön inte är identifierbart går det under kategorin okodbart vilket inte inträffade under kodningen. Det är de biologiska könen man och kvinna som kodas. Vi har reflekterat över att det kan vara problematiskt att dela in människor i kön. Denna uppdelning har valts eftersom det är det som önskas att undersökas. Vi vill kunna se förändringarna över tid mellan kvinnliga och manliga olympier.

- **Variabel 27: vinnare eller förlorare**

I denna kategori kodas om idrottaren framställs som vinnare eller förlorare eller om det rapporterades inför tävlingen. Detta betyder att om en idrottare placerade sig exempelvis trea kan denna ses som vinnare om det rapporteras om det på ett sätt där hen framställs som en segrare ändå.

7.6 Objektivitet

Vi är medvetna om att vår personliga bakgrund kan påverka resultatet. Vi har utfört ett interkodarreliabilitetstest för att se till att kodningen och tolkningen i största möjliga mån blir objektiv. Genom hela studiens gång har vi strävat efter att vara objektiva. Tolkningen av bilderna kan som tidigare nämnt påverkas av den kultur samt samhälle vi lever i vilket är något som måste tas i beaktning för såväl oss som läsaren.

8. Material & urval

I detta avsnitt redovisas det valda materialet för studien.

I undersökningen studeras bilder, bildtext och rubriker på förstasidorna i Aftonbladet och Sportbladet under de Olympiska sommarspelen vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Aftonbladet är Sveriges första tidning att skapa en egen tidning för endast sport, Sportbladet år 2000 (Salomonsson, 2000). Sportbladet kommer därför att analyseras från och med detta år. Det finns därmed två förstasidor att studera efter 2000. Rubrik och bildtext studeras när det är kopplat till bilden. Analysenheter är de delar i materialet som ingår i innehållsanalysen, vilket består av olympier i bilder. Materialet togs fram via Kungliga bibliotekets digitala arkiv. Materialet fördes över till båda kodarnas datorer där det utformades ett gemensamt mappsystem. Vi har samlat in materialet själva vilket är fördelaktigt för att kunna anpassa materialet efter studien. En nackdel kan vara att det är tidskrävande men i detta fall var det nödvändigt för att samla in allt det material som skulle undersökas (Karlsson & Johansson, 2019). Analysenheterna återfanns i nyhetsartiklar från 166 förstasidor från var tolfte sommar-OS. Anledningen till att undersökningen granskar endast sommar-OS är eftersom det är fler idrotter och fler deltagare jämfört med vinter-OS (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.) samt för att hålla materialet hanterbart för två kodare. Antalet analyserade olympier, var 308. Sammanlagt gick vi igenom 369 bilder där det rapporterades om sommar-OS varav i 61 bilder förekom inga idrottare. Vardera sommar-OS analyserades varje dag från dagen det startade till att det slutade. Slut- och startdatum är tagna från Sveriges Olympiska Kommitté (u.å.). Studiens första undersökningsår, 1936, valdes för att kunna granska om det skett förändringar över en längre tidsperiod samt eftersom det fanns ett ökat medieintresse kring spelen detta år (Sveriges Olympiska kommitté, u.å.). Slutdatumet valdes eftersom det senaste sommarspelen hölls 2020 (2021). Förstasidorna analyseras för att begränsa materialet till den tid som fanns för att utföra undersökningen. De två förstasidorna från den 6 augusti 2021 (2020) för såväl Aftonbladet som Sportbladet är inte en del av materialet eftersom dessa inte gick att finna på varken Kungliga bibliotekets digitala arkiv eller Aftonbladets webbsida.

8.1 Urvalsdiskussion

Urvalsmetoden som använts i denna undersökning är ett strategiskt systematiskt urval. Ett systematiskt val har applicerats där enheterna valts med ett regelbundet tidsintervall (Karlsson & Johansson, 2019). Detta innebär att var tolfte sommar-OS har analyserats för att anpassa materialet till tidsbegränsningen och samtidigt kunna analysera förändringarna över tid. Dessutom gör vi en kvalitativ metod, bildanalys, för att djupgående analysera resultatet. Därefter har ett strategiskt urval gjorts, vilket innebär att enheterna har delats in i separata grupper. I denna studie utgör dessa grupper förstasidorna under de OS-år som undersökts för att granska rapporteringen över tid. Ett totalurval har gjorts vilket innebär att alla enheter har inberäknats (Karlsson & Johansson, 2019), vilket innebär alla förstasidor som publicerats under samtliga OS. Anledningen till att detta har gjorts är eftersom det kan bli ett missvisande resultat att bara ha med ett antal dagar från varje OS då rapporteringen kan skilja sig åt beroende på vilka OS-händelser som skett specifikt den dagen.

8.2 Tillvägagångssätt

Ett mappsystem utformades på datorn för att sedan kunna arkivera materialet. Vi utformade ett schema över start och slutdatum för varje undersökt sommar-OS, se bilaga, och sorterade det i en av mapparna. Därefter fördes materialet över från Kungliga bibliotekets arkiv till våra egna datorer i mappsystemet. Ett kodschema utformades vilket förklaras mer ingående i kapitlet om operationalisering. Efter den första utformningen av kodschemat gjordes ett antal pilotstudier. Pilotstudierna genomfördes för att kunna kartlägga om variablerna och variabelvärdena var giltiga för att undersöka materialet (Karlsson & Johansson, 2019). Detta medförde att vi kunde identifiera problem med kodschemat som sedan åtgärdades genom ett utformande av tydligare kodinstruktioner. Ett problem med kodschemat var otydligheten kring hur gruppbilder skulle kodas in. Detta gjorde att två variabler utformades där den ena var kön och den andra personsammansättning, vilket tidigare var en gemensam variabel. Det beslutades därmed att varje idrottare skulle kodas in enskilt. Därefter gjorde vi ett interkodarreliabilitetstest vars syfte var att kontrollera att kodningen av materialet blir likartat oberoende av kodare. För att det ska vara ett giltigt kodschema ska kodarna ha kodat samma i minst 90 procent av fallen. I ett interkodarreliabilitetstest ska 10–15 procent av materialet studeras (Karlsson & Johansson, 2019). Vid testet analyserades 30 förstasidor. Båda kodarna analyserade samma förstasidor, vilket motsvarar ungefär 18 procent av hela materialet. Vi kodade likadant i 90 procent av fallen exklusive string variablerna, det vill säga variablerna där text skrivs in. Ena kodaren kodade in två bilder två gånger och en kodare kodade inte in en bild, vilket räknades som bortfall. I denna studie var det flera variabler som var tolkningsbara, till exempel bedömningen av om en person ler eller inte. Detta gör det svårare att få en hög överensstämmelse när olika personer kodar (Esaiasson m.fl., 2017). Därefter delades materialet upp mellan de två kodarna, se bilaga för uppdelningen. Materialet kodades in på varsin dator för att sedan föra filerna samman till ett gemensamt ark. Därefter sammanställdes resultatet i tabeller. I tabellerna presenteras idrottarna till antal i majoriteten av fallen eftersom det är ett fåtal värden vilket gör att det kan bli missvisande att presentera i procent.

9. Validitet & reliabilitet

I detta avsnitt redogörs det för studiens validitet och reliabilitet vilket är något vi har tagit hänsyn till under hela arbetets gång.

9.1 Validitet

Begreppsvaliditet innebär avsaknad av systematiska fel. I tidigare avsnitt om operationalisering har variabler utformats för att uppnå ett resultat som kan besvara studiens frågeställningar. Gällande begreppsvaliditeten finns det en strategi som kallas för resonemangsvaliditet vilket innebär att använda tidigare helst etablerade forskares operationalisering (Esaiasson m.fl., 2017). I denna uppsats har Tolvheds (2008) avhandling samt en tidigare uppsats som har studerat liknande ämne använts för att utforma kodschemat (Forsman & Somnell, 2014). Däremot har inte ett enda kodschema använts. Detta kan försvåra studiens jämförelser med Tolvheds (2008) resultat. Vi anser ändå att detta är möjligt eftersom denna uppsats undersöker flertalet liknande faktorer som Tolvhed (2008) också undersökt. Vi har även använt oss av väletablerade teorier för att kunna definiera begreppen som uppsatsen belyser samt kunna analysera resultatet. Resultatvaliditet handlar om ifall det som ämnas att undersökas faktiskt undersöks. Hög reliabilitet och god begreppsvaliditet är faktorer som bidrar till en hög resultatvaliditet. Genom operationaliseringen har vi tagit fram variabler för att få ett resultat som kan besvara studiens frågeställningar. Därför anser vi att studien har en hög resultatvaliditet. Variabler som upplevts problematiska, som inte gick att koda på ett objektivt sätt har inte tagits med i resultatet. Det finns alltid en risk att det har skett systematiska fel vid kodningen. Vid granskningen av resultatet hittades ett fåtal felkodningar, som i sin tur ändrades till det rätta. Intern validitet innebär huruvida det går att dra befogade och beskrivande slutsatser utifrån de analysenheter som studerats. Vi anser att det går att dra slutsatser utifrån vårt material eftersom de valda analysenheterna besvarar studiens frågeställningar. I resultat och analyskapitlet presenteras de svar från de variabler som vi anser vara mest relevanta för att besvara frågeställningarna. Extern validitet innebär att kunna generalisera slutsatserna från det material som har studerats till en större kontext (Esaiasson m.fl., 2017). Möjligheterna till generalisering har diskuterats i den inomvetenskapliga problematiseringen. Denna studie har kommit fram till slutsatser för specifikt Aftonbladet och Sportbladet, vilket betyder att det inte går att generalisera att dessa slutsatser avser hela den kommersiella sportjournalistiken. Den tidigare forskningen stödjer däremot vårt resultat vilket ökar generaliserbarheten.

9.2 Reliabilitet

Reliabilitet handlar om avsaknad av osystematiska eller slumpmässiga fel (Esaiasson m.fl., 2017). I det genomförda interkodarreliabilitetstestet var det ett överensstämmande resultat i 90 procent av fallen. Flertalet likartade kodningar ger studien en högre reliabilitet (Karlsson & Johansson, 2019). Testet medförde även att vi kunde ta bort variabler som inte fungerade samt specificera kodinstruktioner där det uppstod otydligheter vid kodningen (Esaiasson m.fl., 2017). Att ha ett fåtal variabelvärden är något som medför god reliabilitet (Karlsson & Johansson, 2019). Vi har strävat efter att ha så få variabelvärden som möjligt på vardera variabel. Däremot har vissa variabler som exempelvis den idrott som framställts haft flertalet

variabelvärden för att på så vis kunna täcka in alla idrotter som återfanns i materialet. Vi förde en noggrann materialinsamling genom att sortera allt material i mappsystemet på datorn. Vi döpte om filerna till datumet för att försäkra oss om att rätt förstasidor med rätt datum var insamlat. Detta medförde en ökad reliabilitet genom att minska fel vid insamlingen av materialet (Esaiasson m.fl., 2017).

10. Resultat & analys

I detta kapitel presenteras studiens resultat i ordning med frågeställningarna.

10.1 Synligheten av kvinnliga och manliga olympier

Här nedan presenteras resultatet för den första frågeställningen.

1. Hur ofta förekommer kvinnliga och manliga idrottare på förstasidorna under de olympiska spelen och hur har det förändrats över tid?

Tabell 3. Antal personer på förstasidorna av Aftonbladet och Sportbladet under sommar-OS 1936–2020

OS	Kvinnor	Män	Total
1936 Berlin	0	7	7
1948 Los Angeles	9	53	62
1960 Rom	13	29	42
1972 München	10	9	19
1984 Los Angeles	3	21	24
1996 Atlanta	14	15	29
2008 Peking	21	31	52
2020 Tokyo	50	23	73
Total n (%)	120 (39%)	188 (61%)	308 (100%)

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast år 2008 och år 2020 (2021).

I tabell 3 framgår det att manliga idrottare oftare än kvinnliga får synas i rapporteringen. 188 av de analyserade olympierna var män och 120 var kvinnor. De OS som analyseras mer djupgående är 1936, 1948 och 2020. 1936 var det ingen rapportering kring kvinnorna vilket är det enda året det såg ut på detta sätt. 1948 skilde sig rapporteringen som mest mellan de kvinnliga och manliga idrottarna. 2020 var det fler kvinnor än män vilket sticker ut från andra år. Dessa år jämförs med deltagarantalet. 1972 var även ett år där kvinnorna var fler än männen men skillnaden var mindre än 2020.

Tabell 4. Andelen OS-idrottare på förstasidorna i förhållande till svenska deltagare under OS 1936–2020

OS	OS-idrottare på första sidan		Svenska deltagare i OS	
	Kvinnor n (%)	Män n (%)	Kvinnor n (%)	Män n (%)
1936 Berlin	0 (0)	7 (100)	7 (5)	143 (95)
1948 London	9 (15)	53 (85)	19 (11)	155 (89)
1960 Rom	13 (31)	29 (69)	19 (14)	115 (86)
1972 München	10 (53)	9 (47)	27 (21)	104 (79)
1984 Los Angeles	3 (13)	21 (87)	43 (25)	131 (75)
1996 Atlanta	14 (48)	15 (52)	66 (37)	111 (63)
2008 Peking	21 (40)	31 (60)	73 (59)	50 (41)
2020 Tokyo	50 (68)	23 (32)	79 (58)	58 (42)

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021).

1936

OS-dagarna 1936 rapporterades det inget om kvinnorna och endast sju gånger om männen vilket är en liten rapportering sett till att deltagarantalet var 143 män. Detta kan förklaras med att idrotten inte hade ett särskilt stort anseende i samhället ännu. Det var under 1930 som idrotten började få spridning i det svenska samhället. Sverige hade placerat sig bra under 1936 och haft bra prestationer. Totalt tog svenska deltagare 21 medaljer och placerade sig på femte plats i nationstävlingen (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.). Detta motsätter sig den begränsade rapporteringen sett till nationalismen. I Sverige har idrotten under 1900-talet blivit det område som mest går att koppla till nationalism (Bairner, 2001). Sett till forskningen om nationalism kan det anses att rapporteringen skulle varit större. Som tidigare nämnt existerade det inga kvinnor på förstasidorna under OS i Berlin. Detta stämmer överens med att det endast var sju svenska kvinnliga deltagare med i OS det året. De moderna olympiska spelen hade fötts som ett sportevenemang för män (Tolvhed, 2015). Idrotten hade presenterats i Sverige år 1900 vars syfte var att uppfostra nationens män och där den kvinnliga idrotten var en icke-fråga. Detta präglade 1936. Kvinnors deltagande var begränsat och kvinnor fick under detta år endast delta i 6 grenar medan män fick delta i 23. Idrotten ansågs inte tillhöra kvinnorna där främst löpgrenar bedömdes inte vara lämpliga (Lundgren, 2020). Under OS i Berlin var dessutom kvinnorna inte tillåtna att bo i OS-byn utan var tvungna att bo utanför (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.). Kvinnorna var inte välkomna i spelen vilket förklarar både det låga kvinnliga deltagarantalet samt den icke-existerande rapporteringen.

1948

OS-dagarna 1948 i London var det 53 manliga idrottare och 9 kvinnliga på förstasidorna. Det skedde detta år en förändring, vilket syntes i vårt material där det nu rapporterades mer om olympierna än tidigare. En förklaring till detta kan vara att Sverige detta år var mycket framgångsrika i tävlingarna och placerade sig på en andra plats i nationstävlingen. Kriget hade satt spår i London 1948, Sverige och den svenska idrotten hade inte drabbats av det

andra världskriget i samma utsträckning som flera av de andra konkurrentländerna hade (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.). Sverige placerade sig därför väldigt bra. En anledning till den ökade rapporteringen från 1936 kan förklaras med nationalism. Idrottsevenemangen blev en arena för män att utföra maktkamp vilket blev en sinnebild för den välfungerande och starka nationen. De stora framgångarna visar på en stark nation och framförallt på presterande svenska män. Kvinnor hade under denna tid inte en självklar plats inom idrotten. Det fanns i Veckopressmaterialet under vinter- samt sommar-OS 1952 bara någon enstaka antydning om att kvinnliga idrottare också deltog (Tolvhed 2008). Rapporteringen i Aftonbladet och Sportbladet stämmer därmed överens med veckopressen under detta år. Den begränsade rapporteringen om kvinnliga olympier 1948 kan även förklaras med koppling till deltagarantalet. Det var under detta år, 19 kvinnliga och 155 manliga svenska deltagare i de olympiska spelen. Det har skett en ökad rapportering av kvinnliga idrottare från 1936 i samband med det ökade deltagarantalet. Rapporteringen av kvinnliga olympier var fortfarande låg.

2020

2020 (2021) rapporterades det mer om de kvinnliga olympierna än om de manliga. Det var 50 kvinnliga och 23 manliga idrottare med i bilderna. I slutet av 1900-talet fick kvinnor en större plats inom idrotten. Detta ledde även till att Riksidrottsförbundet var tvungen att ta sig an frågor gällande kvinnligt idrottande samtidigt som det skedde en svensk expansion av damfotbollen (Ljunggren, 2021). Expansionen av damfotbollen kan vara en anledning till att det 2020 (2021) rapporterades mer om kvinnliga idrottare än om manliga. Det var många stora framgångar för det svenska damlandslaget i fotboll under detta år. Framgångar inom idrotten anses ha en stor betydelse för nationen (Wallin, 1998), vilket kan vara en förklaring till att det rapporterades i stor utsträckning om kvinnor 2020 (2021). Fotboll är även en sport som det rapporteras mycket om vilket presenteras i tabell 11. I Anderssons (2004) rapport framgår det att rapporteringen i Östgöta Correspondenten berörde herrar i internationella tävlingar i 21 procent och damer i 40 procent av artiklarna. Detta stämmer överens med vår studie 2020 då det rapporterades mer om kvinnliga idrottare än om de manliga. En anledning till att det rapporterades mer om kvinnliga idrottare kan förklaras med att det är en internationell tävling. Laine (2016) förklarar att det rapporteras i större utsträckning om damidrott under OS än vad det gör i den vardagliga rapporteringen. Detta kan kopplas till nationalismen eftersom idrottsevenemang som utspelar sig på internationell nivå ofta utmärks av ett synsätt där nationell ära står på spel (Tolvhed, 2008). Det var under 2020 (2021) fler svenska kvinnliga deltagare, det var 79 svenska kvinnliga deltagare och 58 manliga, vilket även detta kan förklara den höga rapporteringen av de kvinnliga idrottarna.

Sammanfattning förändring över tid

Kvinnor har under den studerade perioden fått en större plats inom idrotten och även på förstasidorna i Aftonbladet samt Sportbladet. Rapporteringen följer inte ett specifikt mönster. Rapporteringen har ökat under vissa år för att sedan minska igen. I majoriteten av de studier som presenterats i tidigare forskning har kvinnor förekommit i mindre än 10 procent av den globala rapporteringen vilket även stämmer överens med rapporteringen från nordiska medier (Hovden & von der Lippe 2007). Det var enbart i OS 1936 som kvinnorna förekom i mindre

än 10 procent i det kodade materialet. Den tidigare forskningen har däremot fokuserat på rapporteringen generellt och inte enbart bilder på förstasidorna vilket är viktigt att ta i beaktning och kan vara en förklaring till att den tidigare forskningen skiljer sig från vår i denna aspekt.

10.2 Framställningen av kvinnliga och manliga olympier

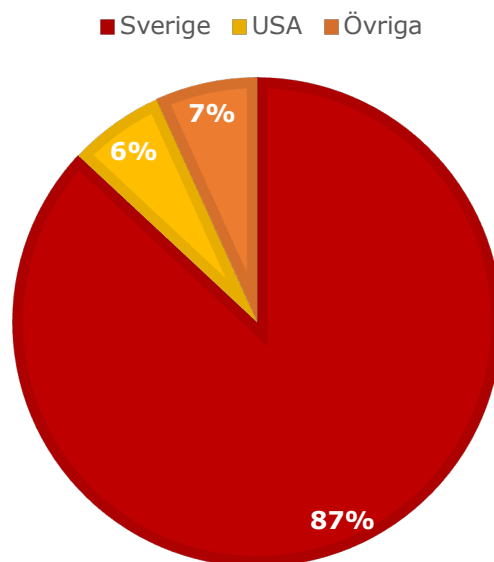
Här nedan presenteras resultatet för studiens andra frågeställning.

2. Hur framställs OS-atleterna och vad betonas i framställningen?
 - Vilka förändringar har skett över tid?
 - Vilken betydelse har nationalitet, prestation, kameravinkel och aktivitet?

10.2.1 Nation

Nedan presenteras den nation idrottarna tillhörde vilket sedan sammankopplas med prestation, kameravinkel och aktivitet.

Figur 1. Olympiernas tillhörande av nation sommar OS år 1936–2020 Procent (%)

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021).

Figur 1 visar att rapporteringen främst har innefattat Sverige. Detta kan kopplas samman med nationalism. Sverige anses vara en idrottsnation (Bairner, 2001) och detta framgår i resultatet. Sverige har haft många framgångar och har engagerat sig i internationell idrott. Det finns inte många andra områden i Sverige där kärleken till det egna landet är så framstående som inom idrotten (Bairner, 2001). Detta förklarar varför det mest rapporteras om det egna landet.

10.2.2 Prestation

Nedan presenteras framställningen av idrottarna som vinnare eller förlorare.

Tabell 5. Framställning av deltagarna som vinnare eller förlorare under sommar-OS 1936–2020

OS	Vinnare		Förlorare	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
1936 Berlin	0	7	0	0
1948 London	0	29	0	0
1960 Rom	7	19	1	2
1972 München	3	6	1	1
1984 Los Angeles	1	15	1	3
1996 Atlanta	6	10	1	2
2008 Peking	12	18	7	6
2020 Tokyo	33	19	5	0
Total	62	123	16	14

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021). Variabelvärdena i kodningen utgjordes även av kvinna inför tävlingen och man inför tävlingen, se tabell 8 i bilagan. Det var även 27 tillfällen där det inte framgick om idrottaren porträtterades som en vinnare eller inte, dessa presenteras inte i tabellen.

De OS som analyseras mer djupgående är 1948, 1960, 1984 och 2020. OS 1948, 1960 och 1984 var det övervägande fler män än kvinnor som framställdes som vinnare. 2020 var det första OS:et där kvinnor porträtterades som vinnare fler gånger än männen.

1948 & 1960

1948 var det endast män som framställdes som vinnare. 1960 var även ett år där det var övervägande fler män än kvinnor som framställdes som vinnare. 1960 var det 19 män och 7 kvinnor som det rapporterades om som vinnare. Mannen framställdes under 1948–1952 ofta som tävlingsinriktad. Detta kan kopplas till att det 1948 var flest män som framställdes som vinnare där det var viktigt med de egna landets framgångar. Män beskrivs som exempelvis djärva och tappra och visar på en kraftkamp. Detta kan förklara att männen framställs som vinnare som tar ut sig och gör allt för det egna landet. Under denna period kommer kvinnornas idrott och prestationer i andra hand, till skillnad från männen som uppmärksammas för deras resultat. Mellan 1948–1972 får kvinnorna uppmärksamhet för att de specifikt är kvinnor där idrottsprestationerna anses vara av mindre betydelse (Tolvhed, 2008). För att exemplifiera detta har vi valt en bild från 1972 eftersom denna visar på rapporteringen kring kvinnan utanför prestationen.

På förstasidan i Aftonbladet är det en bild av en kvinnlig idrottare som utgör en tredjedelsida med rubriken ”Vackra Marie”. I bilden framgår det ingen sportslig prestation och det är inte fokus på idrottandet. På bilden syns en poserande och leendes kvinna i hellkroppsformat som är klädd i civila kläder. Det faktum att hon inte är klädd i idrottskläder gör att bilden avviker ännu mer från själva idrottandet och det blir mer fokus på bildmotivet som privatperson. Det är i rapporteringen ofta fokus på kvinnors utseende eller privatliv (Unesco, 2021). Rubriken i exemplet är “Vackra Marie” där attributet “Vackra” nämns vilket gör att uppmärksamheten hamnar på hennes utseende. Tolvhed (2008) förklarar att det under 1948–1972 i svensk veckopress framförallt rapporterades om de kvinnliga idrottarna där fokus inte var på den kvinnliga fysiska aktiviteten. Texterna och bildtexterna beskriver kvinnorna som vackra eller söta. Marie på bilden är ett exempel på detta.

1984

1984 rapporterades det om 15 män och en kvinna som vinnare. Detta stämmer överens med den tidigare forskningen. Tolvheds (2008) avhandling är från åren 1948–1972 och visar att männen uppmärksammas mer för deras resultat. Vårt resultat visar att männen fortfarande under 1984 uppmärksammas för sina prestationer. Det stämmer även överens med annan tidigare forskning. Män framställs ofta som atleter och dominerande medan rapporteringen kring kvinnor fokuserar på deras privatliv eller utseende (Unesco 2021).

På förstasidan i Aftonbladet är det en bild på en manlig idrottare som utgör en tvåtredjedelsida med rubriken ”Brons i morse”. I bilden syns spjutkastaren Eldebrink som har tagit brons. Det faktum att männen framställdes som vinnare behöver inte betyda att de vann utan att det är så de framställs. I bilden exemplifieras en man som framställs som vinnare även fast det var bronsplacering. I Tolvheds (2008) avhandling framgår det att det rapporterades om idrottsprestationer med mindre framgång som exempelvis vinter-OS i Oslo 1952 där det synliggjordes att männen ansträngde sig för nationen. Denna bild är ett exempel på detta då han målas upp som en man som har kämpat för nationen och porträtteras

VACKRA MARIE

(26 augusti 1972. Aftonbladet nr 230. Bilden är i original, rubrik har skrivits in för läsbarhetens skull).

Brons i morse

Eldebrink på prisballen: Min lyckligaste stund.

(6 augusti 1984. Aftonbladet nr 210. Bilden är i original, rubrik och bildtext har skrivits in för läsbarhetens skull).

därmed som vinnare. Rubriken lyder”[...] Min lyckligaste stund” vilket ger intrycket av att denna stund betyder mycket för honom. Det går att koppla till nationalismen då det framgår att det är betydelsefullt att få kämpa för det egna landet.

2020

Genom alla de givna åren framställs männen i större utsträckning som vinnare i jämförelse med kvinnorna utom det sista året 2020 (2021). Anledningen till att det 2020 (2021) var fler kvinnor som framställdes som vinnare i förhållande till männen kan förklaras med att det var fler kvinnliga deltagare än manliga det året. Bruce & Wensing (2003) beskriver att det 2003 rapporterades om kvinnliga atleter både på ett positivt och negativt sätt, där det förekommer framställningar om deras framgångar och prestationer. I vår undersökning har kvinnor 2020 börjat porträtteras på ett mer positivt sätt än tidigare. En förklaring är även att damfotbollen hade detta år stora framgångar vilket kan vara en anledning till att det rapporteras mycket om de kvinnliga idrottarna som vinnare detta år (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.). Eftersom det var ett helt lag, damfotbollslandslaget, som presterade på en hög nivå kan detta ha bidragit till att kvinnor porträtterades som vinnare i större utsträckning än männen. De senaste tre undersökta åren har det blivit mer jämlikt gällande rapporteringen av kvinnor och män som vinnare, där 2020 (2021) var utmärkande. Detta stämmer överens med Laines (2016) studie av 2004 och 2006 som visade att rapporteringen i både svenska och finska tidningar var till majoritet jämställd.

På förstasidan i Sportbladet är det en bild på två kvinnliga fotbollsspelare som utgör en halv sida med rubriken ”Det var väl inget...”. Detta tyder på en kaxighet och gör att idrottarna ses som vinnare där de med enkelhet vinner mot USA. Fotbollsspelarna ler och håller om varandra. Det var som tidigare nämnt detta år mycket fokus på fotboll och det svenska damlandslaget tog sig långt i turneringen. I bildtexten står det “[...]Sverige vann med 3–0 och benämns redan som en av guldfavoriterna i OS. Vad blågult själva tror? ”Jag vet vad vi kan, vilken kapacitet vi har[...]” Det är i bildtexten fokus på damernas prestation och idrottsliga förmåga. Rapporteringen om kvinnors idrott porträtteras i denna bild på ett positivt sätt.

Det var väl inget ...

”JAG VET VAD VI KAN”

Lina Hurtig kramar om en skrattande Caroline Seger efter premiären mot USA. Sverige vann med 3–0 och benämns redan som en av guldfavoriterna i OS. Vad blågult själva tror? ”Jag vet vad vi kan, vilken kapacitet vi har”, säger Hurtig.

(23 juli 2021. Sportbladet. Bilden är i original, rubrik och bildtext har skrivits in för läsbarhetens skull).

Sammanfattning förändring över tid

Över tid har män som tidigare nämnts framställts som vinnare i fler fall än kvinnor. Detta har däremot ändrats. Den tidigare forskningen menar att generellt rapporterar journalistiken sällan i första hand om kvinnors sportsliga prestationer utan har en tendens att fokusera mer på kvinnan som person. Männen uppmärksammas mycket mer för deras resultat medan kvinnors idrott och prestation kommer i andra hand (Tolvhed 2008). Detta stämmer överens med vårt resultat. Männen framställs som vinnare mer än vad kvinnorna gör vilket beror på kvinnans inte alltid självklara roll inom idrotten.

10.2.3 Kameravinkel

Nedan presenteras från vilken kameravinkel som idrottarna framställdes från. En relevant aspekt att undersöka gällande analys av bilder är från vilket perspektiv fotot är taget ifrån. Foton som är tagna underifrån bidrar till ett intryck av att människan på bilden har ett övertag och tittar ner på betraktaren. Detta ger bildmotivet en maktposition. Motsatt gäller när bilden är tagen ovanifrån då personen på bilden framstår som underlägsen och maktpositionen i stället tilldelas betraktaren. När fotot är taget ur ett mellanperspektiv, där betraktaren och bildobjektet är på samma nivå betraktas det som jämlikt (Fogde 2013).

Tabell 6. Kameravinkel på deltagarna under sommar-OS 1936–2020

OS	Underifrån		Mellan		Ovanifrån	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
1936 Berlin	0	0	0	7	0	0
1948 London	1	15	8	34	0	4
1960 Rom	1	7	3	19	9	3
1972 München	2	3	5	4	3	2
1984 Los Angeles	1	3	2	18	0	0
1996 Atlanta	3	2	10	12	1	1
2008 Peking	4	8	14	21	3	2
2020 Tokyo	4	5	45	16	1	2
Total	16	43	87	131	17	14

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021).

De OS som analyseras mer djupgående är 1948 och 1960, vilket var de åren där flest män i förhållande till kvinnor framställdes underifrån.

1948

1948 var det övervägande fler män än kvinnor som framställdes underifrån. Mannen framställs därmed oftare än kvinnan med ett övertag över betraktaren. Det var detta år 15 män och en kvinna som syntes i bilder som var tagna underifrån. Tolvhed (2008) förklarar att mannen och hans maskulinitet denna tid framhövs genom bilder, bildtexter och texter där män beskrivs som exempelvis djärva och tappra. Den manliga kroppen porträtterades i

bilderna ofta som stark och utförande en kraftkamp. Den starka, tappra, djärva mannen syntes i vårt material då mannen porträtterades som överordnad och därmed framställdes i en maktposition.

På förstasidan i Aftonbladet är det en bild på en manlig kanotist som utgör en tredjedelssida med rubriken ”London: Sverige tar guldet”. Det är ett exempel på en bild som är tagen underifrån, vilket som tidigare presenterats gör att bildmotivet hamnar i en maktposition. I bildtexten benämns han som “kanotkungen” vilket även det gör att han målas upp som en person med makt. Bilderna under 1948–1960 betonar en kropp som är stark, vilket tyder på det maskulina idealet. Det syns i bilden där hans muskler är synliga och det är fokus på hans starka kropp. Det fanns under denna tid även en stark koppling mellan mannen och nationen. Den manliga, starka kroppen blev en sinnebild för den välfungerande och starka nationen (Tolvhed, 2008). Bildmotivet framställs som en stark man vilket kan kopplas till att visa upp Sverige som ett starkt land.

1960

Under 1960 framställs männen i större utsträckning underifrån och fler kvinnor framställs även ovanifrån. Perioden 1952–1960 framställs mannen till större del som en hjälte genom att han porträtteras som viljestark och disciplinerad (Tolvhed 2008). Detta stämmer överens med att männen framställs fler gånger än kvinnorna i fotografier som är tagna underifrån. Det är endast tre män som framställs i fotografier tagna ovanifrån, vilket stämmer överens med bilden med mannen som överlägsen.

På förstasidan i Aftonbladet är det en bild på en kvinnlig kanotist som utgör två tredjedelssida med rubriken ”ELSE-MARIE dagens ”man”. I bilden syns det ett exempel på en kvinnlig idrottare där hon porträtteras ovanifrån. Hon framstår som underlägsen där betraktaren tittar ner på henne. Rubriken “ELSE-MARIE dagens ”man”” går att koppla till att de olympiska spelen länge varit mansdominerat (Lundgren, 2020). Den kvinnliga framgången kopplas till att hon var mannen för dagen. Tolvhed (2008)

London: Sverige tar guldet

GULD-HOPP I DAG – kanotkungen Gert Fredriksson gör sin olympiska start.

(11 augusti 1948. Aftonbladet nr 215. Bilden är i original, rubrik och bildtext har skrivits in för läsbarhetens skull).

ELSE-MARIE dagens ”man”

T.v. kopplar hon av vid båthuset efter den utmärkta insatsen i semifinalen.

(28 augusti 1960. Aftonbladet nr 232. Bilden är i original, rubrik och bildtext har skrivits in för läsbarhetens skull).

beskriver i sin avhandling att kvinnorna under perioden 1948–1970 ofta var välfixade och blickades in i kameran. Kvinnornas idrott och prestationer kommer i andra hand, till skillnad från männen som uppmärksammas för deras resultat. I detta bildexempel framställs kvinnan för hennes framgångar men utseendet är fortfarande det som är i fokus. Bilder på den kvinnliga kroppen har blivit tätt sammankopplat med världens medieekonomi där dessa bilder bidragit till att producera ekonomiskt kapital (Hirdman, 2015). Denna bild placeras i stort motiv på förstasidan på en kvinna som porträtteras ovanifrån och framställs som underlägsen. De kvinnliga idrottare som får det största utrymmet i bilderna är inte de kvinnor med störst framgång utan kvinnorna som anses vara mest attraktiva och nätta (Tolvhed, 2008).

Sammanfattning förändring över tid

Både kvinnor och män framställs i större utsträckning i ett mellanperspektiv under varje år som har undersökts. Detta illustrerar att bildmotivet och betraktaren i de flesta bilder framställs som jämlika. Sammantaget var det fler män än kvinnor som framställdes underifrån och fler kvinnor än män som framställdes ovanifrån. Detta stämmer överens med den tidigare forskningen där mannen framställs ur en maktposition. Kvinnan framställs poserande och mannen som hjälte vilket förstärker den feminina respektive maskulina bilden.

10.2.3 Idrottare i aktivitet

Nedan presenteras resultatet för om de idrottande utför sin sport eller inte.

Tabell 7. Kvinnliga och manliga idrottare på förstasidorna utförande av sport eller ej under sommar-OS 1936–2020

OS	Utför sport		Utför ej sport	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
1936 Berlin	0	1	0	6
1948 London	0	12	9	41
1960 Rom	8	14	5	15
1972 München	1	0	9	9
1984 Los Angeles	0	4	3	17
1996 Atlanta	4	1	10	14
2008 Peking	5	9	16	22
2020 Tokyo	4	3	46	20
Total	22	44	98	144

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021).

Åren som analyseras mer djupgående är 1948, 1960 och 1972. 1948 och 1960 var det OS där flest män utförde sin sport i förhållande till kvinnorna. 1972 var det året där ingen man utförde sport.

1948

1948 var det inte några kvinnor utan endast män som utförde sin egen sport. En förklaring till att kvinnor inte framställdes utförande sin sport kan vara att kvinnor deltog i en liten utsträckning under detta år. Anledningen till att män har framställts utförande sport kan ha flera förklaringar sett till den tidigare forskningen. Det var svårare för kvinnorna att få en plats inom de sporter där mer fysisk styrka krävdes. På 1950-talet fick kvinnor fortfarande inte delta vid lopp som var längre än 200-meter (Lundgren, 2020). 1948 var även det året där flest män förekom i bilder i vårt material.

På förstasidan i Aftonbladet är det en bild på tre manliga hinderlöpare som utgör en halv sida med rubriken ”Skyfall i morse ger Sverige guldchans – hinderlöparna får springa i en enda väldig vattengrav”. Denna bild exemplifierar män utförande sin sport. Bilden visar på kroppar som anstränger sig och som är i rörelse och starka. Detta tyder på det maskulina idealet, vilket var framstående under denna period (Tolvhed, 2008). I bildtexten går det att utläsa att de svenska hinderlöparna har “[...] lovat att kämpa som aldrig förr” och det går även att utläsa “[...]Sverige guldchans” i rubriken. Bilden av den kämpande mannen förstärks genom text där männen beskrivs som att de ”kämpar” och ”krigar”. Denna typ av porträttering bidrar till att reproducera det svenska maskulina idealet där mannen anstränger sig fysiskt och är tävlingsinriktad vilket var utmärkande under 1948–1952. Detta kan i sin tur kopplas samman med nationalism. Idrottsevenemang som utspelar sig på internationell nivå utmärks ofta av ett synsätt där nationell ära står på spel. Det blir en större press på idrottarna där hela befolkningen förs samman genom att stötta de egna landets representanter (Tolvhed, 2008). Detta kan vi se i denna bild där hinderlöparna har “[...] lovat att kämpa som aldrig förr”. Svenska idrottare utgjorde 80 procent av den totala rapporteringen under alla OS-år. Mannen kämpar för nationen och övar inför tävlingen för att kunna prestera på bästa möjliga sätt för sin nation, Sverige.

På förstasidan i Aftonbladet är det en bild på tre kvinnliga gymnaster som utgör en tredjedelssida med rubriken ”Guldmän och svenska hopp”. Kvinnorna på bilden bär kjol och utför inte sin sport, detta i kontrast till den tidigare presenterade bilden på männen under samma år. Detta OS var det endast 9 kvinnor som det rapporterades om i vårt material varav dessa kvinnor utgör tre av dem. I denna bild framställs tre gymnaster. Under 1800-talet fann man det inte passande att kvinnor skulle utöva sporter där fysisk påfrestning krävdes.

Skyfall i morse ger Sverige guldchans

Hinderlöparna får springa i en enda väldig vattengrav

I EFTERMIDDAG SMÅLLER DET: Hinderlöparna Hagström, Sjöstrand och Elmsäter mjukade upp sig över stock och sten i morse och har lovat att kämpa som aldrig förr. Men det finns andra hinder än banans innan segern är vunnen. Pujason, Siltaloppi... burr!

(5 augusti 1948. Aftonbladet nr 209. Bilden är i original, rubrik och bildtext har skrivits in för läsbarhetens skull).

Kvinnor kunde enbart delta i sporter som möjliggjorde bärandet av kjol eller klänning då detta var ett krav för att kvinnorna skulle få idrotta. Kvinnor ansågs vara underlägsna männen i det fysiska och det ansågs att kvinnans biologiska funktioner kunde skadas av idrottsutförande (Wallin 1998). Denna bild är från 1948 men det går att se att synen på kvinnan som idrottare fortfarande liknar 1800-talets syn. Både denna bild och den på männen är tydliga exempel på hur det kunde se ut på förstasidorna under 1948. Kvinnor framställs inte utförande sin idrott utan de får synas i civila kläder när det går vinkandes och leendes. Under denna period syns kvinnan leendes och poserade blickandes in mot kameran och i dem flesta fallen sminkad och välfixad i håret (Tolvhed, 2008).

1960

1960 liknade 1948 där fler män än kvinnor utförde sin sport samtidigt som kvinnor utförande sin sport ökade. Tolvhed (2008) påvisar i sin forskning att ett ofta synligt motiv på bilderna mellan 1948–1960 var den manliga kroppen utförande en aktivitet. Den manliga kroppen framställs som stark, ansträngande och i rörelse. Detta stämmer överens med att det rapporterades om de manliga idrottarna utförande sin sport mer än om de kvinnliga. Under perioden 1948–1972 speglar den svenska veckopressen framförallt en bild av de kvinnliga idrottarna där det i majoriteten av fallen inte rapporterades om den kvinnliga fysiska aktiviteten och arbetet som kvinnorna utför (Tolvhed 2008). 1960 var det enbart 13 kvinnliga idrottare i bilderna och av dessa var det 8 som rapporterades utförandes sin egen sport. Det stämmer inte överens med Tolvheds (2008) avhandling där kvinnorna inte framställdes fysiskt aktiva.

1972

OS 1972 var det endast en man utförande sin sport och endast en kvinna som utförde sin sport. Minskningen av män utförande sin egen sport kan bero på den nya formen av maskulinitet. Under perioden 1964–1972 redogör Tolvhed (2008) för begreppet ”parallella maskuliniteter”. I motsättning till den tidigare perioden där mannen mer framställts som stark och kraftig uppstod det nu en annan bild där idrottsmannen även tillhörde ”playboymaskuliniteten”. Den idrottande mannen betraktades mer som en profil. Det blev en större utseendefixering kring idrottsmannen med fokus på frisyren och kläder, där det även rapporterades om saker utanför själva idrottandet som exempelvis deras kvinnoaffärer. En annan förklaring till detta är att det skedde ett terrordåd under OS 1972 (Sveriges Olympiska Kommitte, u.å.). Detta speglas i rapporteringen som handlade om denna händelse och där idrottarna hamnade i skuggan, se bilaga för exempel på förstasida detta år.

Guldmän och svenska hopp

DÄR GINGO TRE PÅ VÄGEN... Ingrid Sandahl, Karin Lindberg och Elin Vanner ur svenska gymnastikgruppen ser på London i väntan på sin tävlingsstart.

(12 augusti 1948. Aftonbladet nr 216. Bilden är i original, rubrik och bildtext har skrivits in för läsbarhetens skull).

Sammanfattning förändring över tid

Vår studie sammanstämmer till störst del med Tolvheds (2008) avhandling där män framställs som aktiva under 1948 och 1960 för att sedan minska det följande året till följd av bland annat den nya formen av maskulinitet. Samtidigt är majoriteten av män som inte utför sport fler än männen som utför sport, vilket även avser kvinnorna. Totalt framställs männen utförande sin sport dubbelt så många gånger som kvinnorna under dessa OS-år. På senare år har det blivit mer jämnt mellan könen vilket kan bero på det ökade deltagarantalet av kvinnor (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.) samt ett mer jämställt OS där kvinnor får delta i fler grenar (Lundgren, 2020).

10.3 Teorier

I detta avsnitt presenteras undersökningens resultat kopplat till teorierna.

10.3.1 Genussystemteorin och resultatet

Det har varit färre svenska kvinnliga deltagare än manliga under majoriteten av de OS-år som undersökts. Detta kan kopplas till Hirdmans (2007) genusystemteorin. I teorin beskrivs det att det finns en separering av könen och att det finns olika syn på hur män och kvinnor ska vara samt vilket utrymme de får ta. Idrott är ett av de områden där det finns en stark separering av könen. Synen på genus och jämställdhet inom idrotten har förändrats över tid vilket kan förklara att det under OS 2008 och 2020 (2021) i stället var fler kvinnliga svenska deltagare än manliga. Män får en större plats när det kommer till framställning av utförandet av sport. Det finns en bild av att kvinnan inte tillhör idrottandet på samma sätt, även om denna bild börjar förändras. Genussystemteorin kan även kopplas till att männen oftare än kvinnor framställs där bilden är tagen underifrån och där bildmotivet hamnar i en maktposition. Mannen har övertaget vilket ses som något som är svårt att förändra. Teorin belyser att mannen är normen vilket gör att det finns en maktobalans mellan könen (Eriksson & Gottzén, 2020). Det kan förklara varför de manliga idrottarna oftare porträtterades underifrån och därmed tilldelas en maktposition. Männen porträtteras oftare än kvinnorna som vinnare. Kvinnors prestationer anses vara av mindre vikt än männens. Detta kan förklaras med genusystemteorin där männen får ta mer utrymme i form av prestation än vad kvinnorna får.

11. Slutsatser och slutdiskussion

I detta kapitel diskuteras slutsatserna av denna undersökning.

Studien är begränsad till ett fåtal analysenheter samtidigt är det ett totalurval vilket gör att vi anser att det går att dra rimliga slutsatser utifrån materialet. Förstasidorna har gått från en stark manlig dominans till en mer balanserad och även kvinnodominerad rapportering. Genom åren har det varit en större förekomst av manliga idrottare. Medierapporteringen följer deltagarantalet där männen varit majoritet i deltagare under alla år utom det två sista undersökta åren. OS har inte varit ett jämställt sportevenemang vilket speglar rapporteringen där det inte varit en lika representation av kvinnor och män. Ett synsätt gällande idrottarnas representation är att sportsidan ska representera det publiken vill läsa om, där herridrotten anses ha en större publik än damidrotten. Ett annat synsätt lyder att det finns en brist på ordentlig satsning av jämställd sportbevakning vilket leder till att det inte går att veta vad publiken vill ta del av. Den kommersiella logiken syftar på vad publiken vill ha och den ekonomiska aspekten är framträdande. Detta kan vara en förklaring till varför tidningarna har valt att rapportera mer om manlig idrott. Svaret på att det idag är en mer jämställd rapportering kan förklaras med att det gjorts mer satsningar på kvinnors idrott. Deltagarantalet förändras där kvinnor har fått en betydligt större plats inom OS vilket har kommit att påverka rapporteringen om manliga och kvinnliga idrottare. Nationalism spelar en stor roll när det kommer till hur rapporteringen ser ut där majoriteten av rapporteringen berörde svenska olympier. Resultatet visar att det i övervägande fall rapporteras om idrottare som vinnare. Slutsatserna är att prestation har betydelse för rapporteringen där både kvinnor och män framställs i större utsträckning som vinnare. Det går därmed att dra slutsatsen att idrottarna uppmärksammas mest när de presterat bra, vilket i sin tur går att koppla till nationalism. Resultatet visar även att män oftare än kvinnor framställs underifrån. En av slutsatserna är att männen oftare hamnar i en maktposition i bilderna då betraktaren kollar upp på bildmotivet. Män framställs i större utsträckning utförande sin egen sport än vad kvinnorna gör. Männen har ansetts tillhöra idrotten till skillnad från kvinnorna. Rapporteringen handlar även om vilken sport det berör då vissa av sporterna anses ha ett större anseende i samhället, där friidrott, fotboll och simning var de sporter det rapporterades mest om. Det har skett förändringar där damfotbollen har fått mer plats i samhället och inom idrotten. Det går att se i resultatet 2020 (2021) där damfotbollen fick en stor plats i rapporteringen. Undersökningen har granskat en kommersiell tidning vilket kan begränsa möjligheterna till att vår studie skulle stämma överens med annan form av journalistik. Resultatet i studien stämmer överens med Tolvheds (2008) avhandling där veckopress undersöktes. Det går därmed att dra slutsatsen att det kan se liknande ut mellan olika typer av tidningar. Bilder är av stor betydelse och förmedlar föreställningar om kvinnliga och manliga olympier. Genom granskandet av bilder har denna undersökning kommit fram till hur Aftonbladet och Sportbladet rapporterat om olympierna och vilka föreställningar det har bidragit med.

11.1 Förslag vidare forskning

Det är av stor vikt att fortsätta studera förändringar i rapporteringen. Det skulle vara intressant att studera alla samtliga OS-år för att därmed kunna belysa fler förändringar som

skett över tid. Det hade även varit intressant att undersöka redaktionernas tillvägagångssätt vid framtagningen av nyheter vid OS. Det hade varit givande att forska inom detta och belysa vad som avgör vad som blir en sportnyhet eller inte. Det hade varit intressant att se varför rapporteringen ser ut som den gör och vilka olika faktorer redaktionerna tar hänsyn till när det gäller sportbevakningen idag. Ytterligare en forskningsmöjlighet inom detta ämne är att studera om representationen av idrottarna skiljer sig åt beroende på om det är en man eller kvinna som bestämmer över rapporteringen.

Referenser

Andersson, Katarina (2014). Manlig sport - manlig publik - manlig bevakning?. I Torbjörn von Krogh, (Red.) *Vad får vi inte veta? Luckor i nyhetsmediernas rapportering - en annorlunda årsrapport 2013-2014 om journalistik, medier och medieforskning* (67-92). Stockholm: Institutet för mediestudier. Eddy.se ab. Hämtad 2022-09-27 från https://mediestudier.se/wp-content/uploads/2015/11/Vad-får-vi-inte-veta_inlaga.pdf

Andersson, Ulrika (2004). *2003 års Publicistiska bokslut, del 2, Sportens olika sidor: männens och de manliga sporternas revir*. Göteborgs universitet, Institutionen för Journalistik och Masskommunikation

Andersson, Yvonne (2015). Med känslan i kroppen - Om maskulinitet, femininitet och muskulinitet i träningsbloggar. I Anja, Hirdman, & Madeleine, Kleberg (Red.), *Mediers känsla för kön* (s. 73-93). Nordicom.

Aspelin, Gert, Cornell, Peter, Dunér, Sten, Feuk, Douglas, Klarén, Ulf, Nordström, Z Gert, Nylén, Leif, Olvång, Bengt, Ståhl-Nyberg, Birgit. (1977). *Bildanalys*. Gidlunds förlag.

Bairner, Alan (2001). *Sport, Nationalism, and Globalization*. State university of New York press.

Bruce, Toni, Hovden, Jorid, & Markula, Pirkko (2010). *Sportswomen at the olympics - A global content analysis of newspaper coverage*. Sense Publishers.

Bruce, Toni & Wensing, H. Emma (2003). Bending the rules. *International Review for the sociology of sport*, 38(4), 387-396. doi: [10.1177/1012690203384001](https://doi.org/10.1177/1012690203384001)

Edström, Maria & Jacobsson, Josefine (2021). *Räkna Med Kvinnor 2020. Global Media Monitoring Project 2020* (ISSN: 1101-4657). Nationell Rapport Sverige, Göteborgs universitet. <https://www.gu.se/sites/default/files/2021-07/Rakna-med-kvinnor-2020.pdf>

Ekström, Mats, Waldenström Amanda & Westlund Oscar (2019). Etnografiska observationer. I Mats. Ekström & Bengt. Johansson (Red.), *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap* (s. 30-49). Studentlitteratur AB.

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann, & Wängnerud, Lena (2017). *Metodpraktikan*. Wolters Kluwer.

Eriksson, Mia, & Gottzén, Lucas (2020). *Genus*. Liber.

Fellman, Elin, & Källman, Marie (2017). Kvinnor i olympiaden, en jämförande studie av kvinnors representation och framställning i media under OS-åren 1996 och 2016 (Kandidatuppsats) Umeå: Institutionen för kultur- medievvetenskaper, Umeås universitet. Hämtad 2022-09-30 från <http://www.diva-portal.se/smash/get/diva2:1089049/FULLTEXT01.pdf>

Fogde, Marinette (2013). Bildanalys. I Mats. Ekström & Larsåke. Larsson (Red.), *Metoder i kommunikationsvetenskap* (s. 179-190). Studentlitteratur.

Forsman, Joakim, & Somnell, Andreas (2014). *Genus i svensk sportjournalistik – en studie om hur kvinnor och män gestaltas på bild och i text i svensk sportjournalistik åren 1928, 1956 och 1984*. [Kandidatuppsats, Södertörns högskola]. Digitala Vetenskapliga Arkivet. <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A797466&dswid=9625>

Fredriksson, Gunnar, Strand, Dieter, Hadenius, Stig, & Gustafsson, Karl Erik (1980). *Aftonbladet - en svensk historia*. Tidens förlag.

Ganetz, Hillevi (2015). Musik, maskulinitet och rädsla för flickor - Om talang-realities i svensk television. I Anja, Hirdman, & Madeleine, Kleberg (Red.), *Mediers känsla för kön* (s. 139-155). Nordicom.

Hirdman, Anja (2015). Femininitet som spektakel - Avsmak, affekt och kvinnliga kroppar. I Anja, Hirdman, & Madeleine, Kleberg (Red.), *Mediers känsla för kön* (s. 57-73). Nordicom.

Hirdman, Anja, & Kleberg, Madeleine (Red.). (2015). *Mediers känsla för kön*. Nordicom.

Hirdman, Yvonne (2007). *Genus - om det stabilas föränderliga former*. Liber.

Hovden, Jorid, & von der Lippe, Gerd (2017). The gendering of media sport in the Nordic countries. *Sport in Society. Cultures, commerce, media, politics*. 2-14. doi: 10.1080/17430437.2017.1389046

Ingemar Ericson (1999). En liten ordlista.... *Svensk idrottsforskning*, 8(4), 2.

Karlsson, Michael, & Johansson, Bengt (2019). Kvantitativ innehållsanalys. I Mats. Ekström & Bengt. Johansson (Red.), *Metoder i medie- och kommunikationsvetenskap* (s. 171-191). Studentlitteratur AB.

Karlsson, Michael, & Strömbäck, Jesper (2019). Inledning: journalistiken och behovet av faktabaserad rationalitet. I M. Karlsson & J. Strömbäck (Red.), *Handbok i journalistikforskning* (s. 17-21). Studentlitteratur.

Koivula, Nathalie (1999). *Gender in sport* (ISBN, 91-7153-912-3) [Doktorsavhandling]. Stockholms universitet.

Laine, Antti (2016). Gender Representation of Athletes in Finnish and Swedish Tabloids. *Nordicom Review*, 37(2), 83-98. doi: 10.1515/nor-2016-0012

Ljunggren Jens (2021, 24 februari). *Dessa krafter har gynnat damidrottens utveckling*. Idrottsforskning. <https://www.idrottsforskning.se/dessa-krafter-har-gynnat-damidrottens-utveckling/>

Lundgren, Björn (2020). Lång väg till jämställt OS. *Historiskan*, 16-25.

Nationalencyklopedin (2022). Nationalism. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2022, 13 oktober från <https://www-ne-se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/nationalism>

Nationalencyklopedin (2022). Stereotyp. I *Nationalencyklopedin*. Hämtad 2022, 30 december från <https://www-ne-se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/stereotyp>

Olympedia. (2022). *Olympic Games*. Olympedia.org. Hämtad 2022-12-13 från [editions](https://olympedia.org)

Ottoson, Jesper & Lind, Adam (2020). Vem får göra vad på "Sporten"? En kvantitativ innehållsanalys om kvinnliga och manliga journalisters utrymme i Sportbladet (Kandidatuppsats). Göteborg: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs Universitet. Hämtad 2022-09-27 från <https://expo.jmg.gu.se/wp-content/uploads/KH19-23.pdf>

Salomonsson, Claes (2000, 7 maj). Här är Sveriges nya sportblad. *Aftonbladet*. <https://www.aftonbladet.se/sport/0005/07/tidning.html>

Strömbäck, Jesper & Jönsson, Anna Maria (2005). Nyheter i konkurrens: journalistikens kommersialisering? Konferenspaper 17th Nordic Conference on Media and Communication Research. <http://miun.diva-portal.org/smash/get/diva2:31101/FULLTEXT01.pdf>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Atlanta 1996*. Hämtad 2022-12-23 från <https://sok.se/olympiska-spel/tavlingar/spelen/atlanta-1996.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Berlin 1936*. Hämtad 2022-11-10 från <https://sok.se/olympiska-spel/tavlingar/spelen/berlin-1936.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *London 1948*. Hämtad 2022-12-23 från <https://sok.se/olympiska-spel/tavlingar/spelen/london-1948.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Los Angeles 1984*. Hämtad 2022-12-23 från <https://sok.se/olympiska-spel/tavlingar/spelen/los-angeles-1984.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *München 1972*. Hämtad 2022-12-23 från <https://sok.se/olympiska-spel/tavlingar/spelen/munchen-1972.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *OS-medaljer per spel*. Hämtad 2022-12-25 från <https://sok.se/olympiska-spel/genom-tiderna/os-medaljer-per-spel.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *OS-silver till fotbollsdamerna*. Hämtad 2022-12-30 från <https://sok.se/olympiska-spel/genom-tiderna/os-medaljer-per-spel.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Peking 2008*. Hämtad 2022-12-23 från <https://sok.se/olympiska-spel/tavlingar/spelen/peking-2008.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Rom 1960*. Hämtad 2022-12-23 från <https://sok.se/olympiska-spel/tavlingar/spelen/rom-1960.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Så går OS-uttagningarna till*. Hämtad 2022-12-27 från <https://sok.se/sok-och-den-olympiska-rorelsen/sveriges-olympiska-komite/sa-gar-os-uttagningarna-till.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Tokyo 2020*. Hämtad 2022-12-23 från <https://sok.se/olympiska-spel/tavlingar/spelen/tokyo-2020.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Historik och fakta - lär dig mer om spelens historia och allt runt omkring OS*. Hämtad 2022-11-14 från <https://sok.se/olympiska-spel/historik-och-fakta.html>

Sveriges Olympiska Kommitté. (u.å.). *Olympiska spel*. Hämtad 2022-10-12 från <https://sok.se/olympiska-spel.html>

Tolvhed, Helena (2008). *Nationen på spel* (Akademi, 1653-9575) [Doktorsavhandling]. Lunds universitet.

Tolvhed, Helena (2015). *På damsidan. Feminitet, motstånd och makt i svensk idrott 1920-1990*. Makadam förlag.

Unesco (2021). *Gender Equality in Sports Media*. Hämtad 2022-09-30 från <https://en.unesco.org/themes/gender-equality-sports-media>

UR. (2014, oktober). *Yvonne Hirdman*. UR (Sverige Utbildningsradio AB). https://www.ur.se/mb/pdf/Texter/Yvonne_Hirdman_2.pdf

Wallin, Ulf (1998). *Sporten i spalterna*. Livréna Grafiska AB.

Widholm, Christian (2008). *Iscensättandet av solskensolympiaden: Dagspressens konstruktion av föreställda gemenskaper vid Stockholmsolympiaden 1912* (Akademi, 1653-9575) [Doktorsavhandling] Lunds universitet.

Bilderna visas med tillstånd från Aftonbladet genom muntlig kommunikation med Andreas Landmark.

Bilaga 1: material

De analyserade förstasidorna för varje år från start- till slutdatum

OS	Startdatum	Slutdatum	Antal förstasidor
1936 Berlin	01-aug	16-aug	16
1948 London	29-juli	14-aug	17
1960 Rom	25-aug	11-sep	18
1972 München	26-aug	10-sep	16
1984 Los Angeles	28-juli	12-aug	16
1996 Atlanta	19-juli	04-aug	17
2008 Peking	08-aug	24-aug	34
2020 (2021) Tokyo	23-juli	08-aug	30
Total			166

Kommentar: materialet är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och förstasidor i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Tokyo 2020 blev framflyttad till 2021. Källa: (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.)

Bilaga 2: studiens kodschema

Kodinstruktion: Varje person kodas för sig. Det vill säga att på gruppbilder kodas varje person i den. Över tio personer kodas inte.

V1 Kodare

1. Sara
2. Anja

V2 Tidningsnummer

Kodinstruktion: skriver in vilket tidningsnummer.

V3 Utgivningsdatum

Kodinstruktion: exempelvis den tjugosjätte skrivs in som 26

V4 Rubrik (string 50) (eget)

V5 OS (eget)

1. 1936 Berlin
2. 1948 London
3. 1960 Rom
4. 1972 München
5. 1984 Los Angeles
6. 1996 Atlanta
7. 2008 Peking
8. 2020 (2021) Tokyo

V6 Kön

Kodinstruktion: vilket kön som framställs. Identifieras med hjälp av namn, bild och huruvida det benämns i bildtexten. På bilden analyseras utmärkande drag för kvinna och man och även om det framgår i texten genom namn eller att könet skrivs ut. I de fall där kön inte är identifierbart går det under kategorin okodbart. Det är de biologiska könen man och kvinna som kodas. Vid flera enskilda bilder som tillhör samma rubrik kodas detta in som en person.

1. Man
2. Kvinna

V7 Personsammansättning

Kodinstruktion: samma instruktioner som för V6 Kön. Bildmontage där flera idrottare klippts samman kodas varje idrottare som en individ. Anteckna i string V28 om bildmontage.

1. 1 kvinna
2. 1 man
3. 2 eller flera män
4. 2 eller flera kvinnor
5. Gruppbilder båda könen – minst 2 män och minst 1 kvinna
6. Gruppbilder båda könen – minst 2 kvinnor och minst 2 män
7. Gruppbild båda könen – lika många av båda (till exempel 1 man och 1 kvinna, två män och två kvinnor och så vidare)
9. Okodbart

V8 Bildplacering

Kodinstruktion: Kodas om det är en dragarbild eller inte. Dragarbild definieras som en bild som är mest framträdande på sidan och vars syfte är att fånga läsarens intresse (källa: medieordlista).

1. Dragarbild
2. Inte dragarbild

V9 Bildstorlek (bredd)

Kodinstruktioner: i denna kategori undersöks hur stor bilden är. Det är bredden som undersöks. Åtta spalter utgör en hel sida med marginaler inräknade. En spalt är en åttondel av sidan.

1. En spalt
2. Två spalter
3. Tre spalter
4. Fyra spalter
5. Fem spalter
6. Sex spalter
7. Åtta spalter

V10 Utförandet av sport

Kodinstruktioner: i denna kategori undersöks om personen utför sin sport eller inte. Utförandet av sporten innebär ett aktivt deltagande exempel fotbollsspelare springer på fotbollsplanen.

1. Utför sin egen sport
2. Utför inte sin egen sport

V11 Ansiktsuttryck

Kodinstruktioner: i denna kategori undersöks personens/erna ansiktsuttryck. Leende innebär att personen eller personerna ler eller signalerar glädje med sitt ansikte. Med allvarlig menas alla ansiktsuttryck utom just glädje, till exempel allvarlig, besviken eller neutral.

1. Leende
2. Allvarlig
3. Ansikte ej synlig

V12 Blick

Kodinstruktioner: i denna kategori kodas om bildmotivet kollar mot kameran eller från kameran som bilden är tagen med. Med från kameran menas alla blickriktningar utom “mot kameran” eller “mot annan person”.

1. Mot kameran
2. Från kameran
3. Mot annan person

V13 Kameravinkel

Kodinstruktioner: i denna kategori undersöks kameravinkeln. Mellan perspektiv menas att bilden är tagen rätt framifrån.

1. Underifrån
2. Mellanperspektiv
3. Ovanifrån

V14 Gester

Kodinstruktioner: i denna kategori undersöks vilka gester bildmotivet utför, hand mot ansikte innebär att bildmotivet gör ett försök att täcka ansiktet med handen. Dirigerande gest innebär att bildmotivet gör en gest som visar på ett direktiv. Vinnargest innebär att bildmotivet visar upp glädje och det framstår som att personen har vunnit. Förlorargest innebär motsatsen där bildmotivet visar på en uppgivenhet med en känsla av att ha förlorat. Övriga gester är de gester som inte kan kategoriseras i tidigare variabler. Kategorin övrigt används i minsta möjliga mån.

1. Hand mot ansikte
2. Dirigerande gest
3. Vinnargest
4. Förlorargest
5. Övriga gester

V15 Övriga gester (string 50)

Kodinstruktion: Här kodas det in vilken gest som bildobjektet utför.

V16 Kön i bild

Kodinstruktioner: här undersöker vi i rubrik eller bildtext om könet anges specifikt, eller ej. Skriver man ”herrarnas sprintfinal” eller ”sprintfinalen”, ”damernas sprintfinal” eller ”sprintfinalen”? Skriver man ”Djurgårdens herrar” eller ”Djurgården”, ”Djurgårdens damer” eller ”Djurgården”?

1. Anges med sitt kön
2. Anges inte med sitt kön

V17 Epitet

Kodinstruktion: Epitet som återfinns i rubriken och/eller bildtexten och kan kopplas till personen eller personerna på bilden. Här ingår adjektiv och beskrivningar som tillmäter hen olika egenskaper. Om inget anges skrivs inget.

V18 Kropp

Kodinstruktion: i denna kategori kategoriseras vilka delar av kroppen som förevisas. Överkropp menas från midjan och uppåt. Underkropp menas från midjan och neråt. Porträttbild menas med bröst och uppåt. (Tolvhed 2008).

1. Helkropp
2. Överkropp
3. Underkropp
4. Porträttbild

V19 Förgund/Bakgrund

Kodinstruktion: i denna kategori kodas om bildmotivet placeras i förgrunden eller i bakgrunden. Förgrunden innebär längre fram i bilden och bakgrunden innebär längre bak i bilden (Tolvhed, 2008).

1. Förgrund
2. Bakgrund

V20 KlädselKodinstruktion: i denna kategori kodas ifall bildmotivet har kläder som är tänkta att använda vid idrottsutövning eller inte (Tolvhed 2008). Kläder som inte är synliga i bilden är vid till

exempel porträttbilder. Idrottskläder går före bar kropp, vid exempelvis simmare där badkläder räknas som idrottskläder.

1. Idrottskläder
2. Civila kläder
3. Barkropp
4. Kläder inte synliga i bilden

V21 Exponering/sexualisering av kroppen

Kodinstruktion: i denna kategori kodas hur mycket hud som förevisas och huruvida kläderna är tätsittande. Exponerad hud exempelvis uringning och hud i fokus (Tolvhed 2008). Kroppen ej synlig gäller till exempel vid porträttbilder.

1. Exponerad hud
2. Icke exponerad hud (ändrat själva)
3. Kroppen ej synlig

V22 Muskler (egen)

Kodinstruktioner: i denna kategori kodas om muskler är i fokus bilden. Muskler späns.

1. Ja
2. Nej

V23 Namn

Kodinstruktion: i denna kategori kodas om namn återges och i så fall på vilket sätt. Om idrottaren någon gång benämns med för och efternamn kodas detta in som "förnamn och efternamn" även om idrottaren också benämns med enbart förnamn.

1. Förnamn
2. Efternamn
3. Förnamn och efternamn
4. Inget namn nämns

V24 Idrott

Kodinstruktion: i denna kategori kodas vilken idrott som olympien utför. Idrotten fylls i som ett variabelvärde i efterhand (1-5 skrevs ut innan kodningen).

1. Löpning
2. Fotboll
3. Stavhopp
4. Höjdhopp
5. Pingis

V25 Nation

Kodinstruktion: i denna kategori kodas vilket land idrottaren representerar. landet fylls i som ett variabelvärde i efterhand (1-5 skrevs ut innan kodningen).

1. Sverige
2. Norge
3. Danmark
4. Finland
5. USA
6. Australien
7. Ungern

V26 Prestation

Kodinstruktion: i denna kategori kodas vilken placering olympien hamnat på.

1. Guldmedaljör
2. Silvermedalj

3. Bronsmedalj
4. Inte medalj

V27 Vinnare eller förlorare

Kodinstruktion: i denna kategori kodas om idrottaren har gått vidare i tävlingen eller inte eller om det rapporterades inför tävlingen.

1. Vinnare
2. Förlorare
3. Inför tävlingen

V28 Övrigt (string)

Variabel V2-V3, V6-V9, V11-V17 (Forsman & Somnell, 2014).

Variabel V18-V21 (Tolvhed, 2008).

Variabel V1, V4-V5, V10, V23-V28 (framtaget själva).

Bilaga 3: schema materialuppdelning

OS	Kodare 1	Kodare 2
1936 Berlin	9-6 aug	1-8 aug
1948 London	29 juli-5 aug	6-14 aug
1960 Rom	3-11 sep	25 aug-2 sep
1972 München	26 aug-2 sep	3-10 sep
1984 Los Angeles	5-12 aug	28 juli-4 aug
1996 Atlanta	19-27 juli	28 juli-4 aug
2008 Peking	17-24 aug	8 aug-16aug
Sportbladet 2008	8-16 aug	17 aug-24 aug
2020 (2021) Tokyo	23-30 juli	31 juli-8 aug
Sportbladet 2021 (2020)	31 juli-8 aug	23-30 juli

Kommentar: materialet är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och förstasidor i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Tokyo 2020 blev framflyttad till 2021. Källa: (Sveriges Olympiska Kommitté, u.å.).

Bilaga 4: tabeller

Tabell 8. Framställning av deltagarna som vinnare, förlorare eller inför tävling under OS 1936–2020

OS	Vinnare		Förlorare		Inför tävling	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
1936 Berlin	0	7	0	0	0	0
1948 London	0	29	0	0	4	24
1960 Rom	7	19	1	2	1	8
1972 München	3	6	1	1	3	1
1984 Los Angeles	1	15	1	3	1	1
1996 Atlanta	6	10	1	2	3	3
2008 Peking	12	18	7	6	0	3
2020 Tokyo	33	19	5	0	11	3
Total	62	123	16	14	23	43

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och förstasidor i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021). Procent presenteras ej i tabellen då resultatet kan bli missvisande. Det var även 27 tillfällen där det inte framgick om idrottaren porträtterades som en vinnare eller inte, dessa presenteras inte i tabellen.

Tabell 9. Medalj för kvinnliga idrottare på förstasidorna under OS 1936–2020

OS	Guld	Silver	Brons	Ej medalj	Medalj ej given vilken
1936 Berlin	0	0	0	0	0
1948 London	0	0	0	9	0
1960 Rom	1	2	0	10	0
1972 München	1	1	0	8	0
1984 Los Angeles	1	0	0	2	0
1996 Atlanta	4	0	2	8	0
2008 Peking	7	2	0	12	0
2020 Tokyo	1	7	0	42	0
Total	15	12	2	91	0

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och förstasidor i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021). Procent presenteras ej i tabellen då resultatet kan bli missvisande.

Tabell 10. Medalj för manliga idrottare på förstasidorna under OS 1936–2020

OS	Guld	Silver	Brons	Ej medalj	Medalj ej given vilken
1936 Berlin	2	0	0	5	0
1948 London	10	0	1	41	0
1960 Rom	7	1	2	19	0
1972 München	2	2	1	4	0
1984 Los Angeles	2	8	3	7	1
1996 Atlanta	1	6	1	7	0
2008 Peking	3	1	2	21	4
2020 Tokyo	8	7	0	8	0
Total	35	25	10	112	5

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och förstasidor i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021). Procent presenteras ej i tabellen då resultatet kan bli missvisande. Det var vid ett tillfälle inte kodbart.

Tabell 11. De tre mest rapporterade idrotterna under OS 1936–2020

OS	Friidrott	Simning	Fotboll
1936 Berlin	3	0	0
1948 London	12	0	13
1960 Rom	4	13	0
1972 München	3	7	0
1984 Los Angeles	7	2	0
1996 Atlanta	8	4	0
2008 Peking	10	20	3
2020 Tokyo	12	8	33
Totalt	59	55	49

Kommentar: Undersökningen är ett totalurval av förstasidor i Aftonbladet och förstasidor i Sportbladet under åtta Olympiska spel vart tolfte år från 1936 till 2020 (2021). Sportbladet endast 2008 och 2020 (2021).

**Pressstopp
Nytt**
Sid. 6

AFTONBLADET

"Ett ögonblick"
finns i dag på sid. 9

KVÄLLSUPPLAGA

Vädret i morgon:
Molnigt. Svårare.

**20
öre**

Argång 119 Nr 209 Torsdagen den 5 Augusti 1948 Edition 2 × 5 öre högre pris på löp och bötur

Skyfall i morse ger Sverige guldchans

Hinderlöparna får springa i en enda väldig vattengrav

Från Aftonbladets Olympiareaktion

LONDON, torsdag. — Ett fruktansvärt skyfall lade i dag på morgonen Wembleys banor under vatten. Våra svenska hinderlöpare, som om några timmar tar upp kampen med Pujazon, Frankrike, och Siltaloppi, Finland, får springa i en enda väldig vattengrav och det har de ingenting emot. De har mer råstyrka och teknik än snabbhet och eftermiddagens lopp väntas bli fruktansvärt krävande.

De, som däremot inte hälsat störstregnet och de våta banorna med någon större glädje är våra löksnappare, som just samtidigt äro tvådagarsstävling. Svenskarna tror själva inte att de har någon chans mot de bästa amerikanskarna.

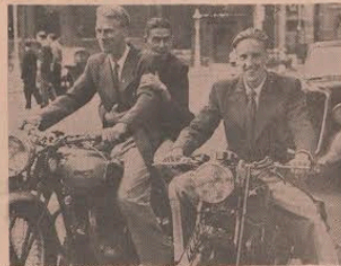
Bland morgondagens händer ser i övrigt kan meddelas: Kurt Johansson ligger fint till i fri-gevärsskyttarnas uppgörelse.

Ullman har guldskottet inne i som bäst om medaljerna och silhuettskjutningen, Thofelt har framgångsrikt inletit kampen i Lenmar Brunnhage ligger fortfarande i slimbop. Värja, där svenska laget har stolta traditioner att försvara, roddare och seglare tävlar nu

SE SPORTNYHETERNA OCH TVÅ BILDSIDOR.

I EFTERMIDDAG SMÄLLER DET: Hinderlöparna Hagström, Sjöstrand och Elmäsäter njukade upp sig över stock och sten i morse och här lovut att kämpa som aldrig förr. Men det finns andra hinder än banans isaron segers är svensken. Pujazon, Siltaloppi... burrrr!

I MORGON BRAKAR DET LOES för vår måstarrör på 1500 m. I morse bråkade Henry Eriksson med Sägmara-Bergqvist på bönpollen och Lennart Strand iväg på ett par polismotorenglar genom London. Inte genom hela stan förstås, utan bara några hundra meter. Inga risker för tus dan före den. — Se Bildsidan.

Vapenvilan i Palestina åter bruten

Kanonad mot Zions berg

General Lundström rapporterar beskjutning av FN-ob servatörer

Presschefen på Bromma Bo Lindorm överstvarar Aftonbladets flygande skjorta till flygströmmen, Asta Borstén.

JERUSALEM. (AP) För första gången sedan den av FN beordrade vapenvilan i Palestina trädde i kraft, blandade sig på onsdagen det döva ljudet av brisande artilleriprojektiler med det torra knattret av gevärs- och automatvapen i Jerusalem.

Arabiskt artilleri beskjöt Masarrahområdet i södra delen av staden, medan araberna samtidigt lade på flera flygplan vid fasta porten under tillfälligt ut från automatvapen, enligt en officiell judisk rapport.

Arablegionens artilleri beskjöt judiska ställningar på berget Zion.

Smugglingsaffär:

Jättesmaragd Sverige-USA

PHILADELPHIA. (AP) Mrs Louise Branigan och hennes f. d. make, sjökaptenen Byron Charleworth, har ställts inför rätta i Philadelphia stridsgav för att från Sverige ha smugglat in en grön jättesmaragd på 74 karat, värd 75,000 dollar. Mrs Branigan förklarar att hon aldrig varken sett eller hört talas om stenen. Tullen säger sig smullesitt ha fått en skriftlig bekräftelse från Charleworth på att stenen införts i landet med ett svenskt fartyg i december 1946. — AP.

Mångtydig paragraf tillämpades på Perstorpspojken

Målet om Perstorpspojken kommer att handläggas inför det forum, som barnavårdsnämnden stadgar som sista instans i dylika mål, nämligen regeringsrätten, som är högsta domstol för vissa administrativa mål. Regeringen tar alltså inte befattning med ärendet.

Första åtgärden från regeringsrättens sida blir att remittera ärendet till Riksstyrelsen i Kristianstad med förslagande att låta barnavårdsnämnden i Perstorp närmare motivera sitt ståndpunktstagande. Ev. kommer även amerikanska bilaterala avtalet som förbjöd Storbritannien att exportera vissa krigsväpna till Östeuropa.

Vilka påtryckningar som än kommer att föreläsa med oss, så kommer vi att stå kvar vid vårt ståndpunktstagande.

Här har vi pappa Gösta Ohlsson med nyfödda olympiabarnet Ingepär.

Olympiabarn nr 4 — i dag?

Det ligger bra till för att Sverige skall få en ny guldmedalj vid olympiska spelen i dag. Och samtidigt väntar vi på Aftonbladets olympiabarn nr 4. Erik Zrenkovic och två

USA	27 poäng	10 — 13 — 10
Sverige	25 poäng	4 — 2 — 4
Frankrike	21,5 poäng	4 — 2 — 4
Ungern	12 poäng	4 — 1 — 4
Australien	15 poäng	1 — 4 — 4
Turkiet	12 poäng	4 — 2 — 1
Finland	12 poäng	2 — 2 — 0
Holland	12 poäng	5 — 0 — 2

Olympiska segermasten visar hur många poäng samt guld, silver, resp. bronsmedaljer de ledande nationerna hittills erövat i London.

Flygande skjortan har nått New Foundland

Aftonbladets flygande skjorta, som i går avreste med flyg från Bromma för att bli kvittad på den fjärrvärdningen i Hudson Höll i New York, befinner sig i presslagingsgästlandskapet över går på New Foundland.

5 procent fotfot hos nyfödda — 90 procent hos 50-åringar.

Det klagas över värden av våra barns fötter. Utan tvivel är det en viktig sak, ty ett fel här kan bli till men för hela livet. Saken har blivit uppmärksammas inte bara hos oss utan även på många andra håll i världen. Staten Massachusetts i USA till exempel har obligatorisk läkarundersökning av skolbarnens fötter en gång om året. Dessutom tilltar läkare och lärtjänstare till de små elevernas eventuella bevärr och står i kontakt med föräldrarna.

En stor ryk skörd betyder en smaklös ökning av den eng-

Uppsving i rysk-engelsk handel motses i London — ryska skördens roll

England vägrar stoppa leveranserna till Sovjet

LONDON. (AP) Den väntade ryska jätteskördens i år kommer att mödora en betydande skning av den engelsk-ryska handeln under de närmaste 12 månaderna. Förutspår en talesman för brittiska handelsministeriet.

En stor ryk skörd betyder en smaklös ökning av den eng-

elsk-ryska handeln från ett värde av 22 miljoner pund under det gångna året till mellan 25 och 30 miljoner pund under nästkommande höst. Ryssarna väntas f. n. en ryk handelsdelegation, som skall återuppta förhandlingarna om ett avtal för en längre period, och är nu i full färd med förberedelserna för dessa diskussioner.

De har bl. a. begärt Marshall-administratören Paul Hoffmans tillstånd av den ekonomiska och engelsk-amerikanska bilaterala avtalet som förbjöd Storbritannien att exportera vissa krigsväpna till Östeuropa.

Sid. 4: STEN KÄHLUND: Konsten att bli gammal

Sid. 4: MAUD ADLERCREUTZ: Storstadsunge ser på landet

Pressstopp
Nytt
Sid. 6

AFTONBLADET

"Ett ögonblick"
finns i dag på sid. 9

KVÄLLSUPPLAGA

Vädret i morgon?
Uppeh.-v. Ofjör. temp.

20
öre

Argång 119 Nr 215

Onsdagen den 11 Augusti 1948

Edition 2 x 5 öre högre pris på tåg och båtar

London: Sverige tar guld

— TVÅ SYLAR VAR GJORDE VI, menade "Garvis" (t. v.) och Kjell Rosén efter matchen då de för AB-fotografen med polisar demonstrerade det lyckliga resultatet.

Garvis och Kock dagens hjältar Miljondrakar upptäcker vårt land "FOTBOLLSPELARNA BÄTTRE ÄN BROTTARNA"

Från Aftonbladets Olympiaredaktion

LONDON, onsdag. Det ryser i en, när man i dag slår upp de jättelika Londondrakarna, som kort och gott konstaterar: Sverige vinner fotbollsguldet, vare sig England eller Jugoslavien går upp till finalen efter krullens match. Vi har plössligt blivit jättefavoriter och det brukar inte de svenska spelarna må bra av.

Miljontidningarna har plössligt upptäckt Sverige. På det ynkliga sätt har man tidigare hoppat över svenska framgångar under olympiaden och det är egentligen ehära Wille Grut och våra 1.500-meterslöpare, som omnämnts på blygsamma spaltcentimeter. Men nu gäller det fotboll och nu släpper man till strömmen. I dag är det roligt att vara svensk (Forts. sid. 2, spalt två)

GULD-HOPP I DAG — hanotkan gen Gerl Fredriksson gör sin olympiska start.

SVENSKA FÖRSVARET håller alltid och därför vinn vi också den olympiska fotbollsmatchen över Danmark, ansåg försvarensminister Allan Vougt, som här ses koppla av i konslihuset vid radion under Sven Jerrings gästgästutövning från MATCHEN.

Massflykt av tyska judar till Sverige

Livlig nattlig trafik på Skåne

På den skånska kusten pågår sedan länge en omfattande olaglig immigration av företrädesvis judiska familjer från Warszawskustens, vilka landsäts från tyska fiskelägar. Omfattningen av trafiken framgår kanske bäst därav att på den skånska ostkusten under de två senaste månaderna över 100 flyktingar kommit in och på

Kaptenskan kostade 2.000 extra i fyr- och båkavgifter

MALMÖ (TT). Befälhavaren på motorbåtsfartyget Sora, som förra onsdagen avläk från Stockholm via Gävle, har presenterat en extra räkning från tullverket på 2.116 kr. i höjda fyr- och båkavgifter. Sydkusten torde antalet vara ännu större. En del av flyktingarna uppger, att de fruktar att bli sända till de ryska saltgruvorna, men ska

ter för att hans många medfölj fartyget på dots resa längs svenska kusten. Tullen har ej tidigare utkrävt några tillägg på fyr- och båkavgifter när någon ombordvarande fru följt med, och uträkningen bland fartygsbefälet har blivit irriterad. Det är inte många gånger de är hemma, och skall de behöva betala jättebelopp för att få träffa sina hustrur under några dagar, kinnar de ajortjänsten, förklarar de.

Greve Folke hotar: "Jag kan vara hårdhänt..."

Besked i Jerusalem: Ingenting att skämta med

JERUSALEM (TT). Greve Folke Bernadotte överlämnade på onsdagen ett brev till Jerusalemens judiska militärguvernör, dr B. Joseph, var i han uttryckte "sitt missnöje med läget i Den Heliga Staden". Ett liknande brev har också överlämnats till arabregionen. Vid en presskonferens här på onsdagen förklarade greve Bernadotte att ett tillräckligt antal observatörer nu fördelats i Jerusalem för att rapportera eventuella tillfällanden.

— Det är omöjligt att tro att denna skottlösning och granatkastning (Forts. sid. 2, spalt ett)

Ryssarna framhäver åter kravet på tysk centralregering

LONDON (TT-Reuters). Nya instruktioner har enligt diplomatiska kretsar här sänts från Washington, London och Paris till västmakternas representanter i Moskva; dessa instruktioner uppger direkt gälla Berlinböckadens olika aspekter såsom varande det främsta hindret för ett resultat av de nu sedan fjorton dagar pågående förhandlingarna i Kreml. Något snabbt slut på dessa förhandlingar tror man dock inte på. (Forts. sid. 2, spalt fem)

Av brist på bovar...

NÄSBJÖ (TT). Tremanstinget i Näsby i går fick installas då inga mål fanns att behandla. Det var första gången i stadens historia som ett sagsammanträde blivit inställt. Och ändå finns det folk, som säger att seder och moral blir allt sämre...

Ni har visat att vi är ett sunt folk

Göteborg hälsade den första olympiatruppen åter i morse

GÖTEBORG (TT). Vi har inte på dagen, redan vid halv 8-klockan på söndag på 115 år, men tiden i morse, att de första gästerna i de olympiska lekarna nu har ni visat att den svenska nationen och det svenska folket kan hävda sig mot de stora nationerna. I idrottsting kamp mot all världens elit har ni gjort det svenska namnet betydligt och ärat.

(Forts. sid. 2, spalt tre)

Ni har visat att vi är ett sunt folk, att vi är ett duktigt folk, sade stadsfullmäktiges ordförande i Göteborg Ernst Jungens, då han i ett av uppriktigt känslu buren anförande hälsade den första kontingenten svenska idrottsmän välkommen tillbaka till fosterjorden och Göteborg i dag. Mottagandet av idrottsfolkerna och idrottspojkarerna formade sig till en högtidlighet som var mer solen än man brukar vara van vid ens i Göteborg. Tyvärr kom båten — det var svenska Lloyd's Britannia — vid en sådan tid.

PRINSSAN ELIZABETH har lämnat London och rest till Danmark i Skottland för resten av sommaren. Hon ses här tillsammans med systern, prinsessan Margaret Rose vid avresan.

Vem hade inte velat vara i Rind Larasons ställe, när systern Eivor framade om honom på London bsten.

Sid. 4: STIG NORDFELDT: Tage Fritolf Erlander

Sid. 4: LEDARE: 28 kronor

**Pressstopp
Nytt**
Sid 6

AFTONBLADET

"Ett ögonblick"
finns i dag på sid. 9

KVÄLLSUPPLAGA

Vädret i morgon:
Uppeh-v. Ofjör. temp.

Årgång 117 Nr 216

Torsdagen den 12 Augusti 1948

Edition 2 x 5 öre högre pris på tåg och båtar

**20
öre**

DAR GINGO TRE JANTOR PÅ VÄGEN... Ingrid Sandahl, Karin Lindberg och Elin Vanner är svenska gymnastiktruppen ser på London 4 väntan på sin tävlingsstart. Och Göta Pettersson skåtar mot skym där hon tränar i Wimbledon före slaget.

Guldmän
och
svenska bopp

KANOTISTERNA GUNNAR AKERLUND OCH HANS WETTERSTROM från Nyköping blev guldmedaljörer vid paddlingarna. Under dem svenska ocklättagare, som tränar inför freedastoppet i Windsor Park — fr. v. Yngve Landt, Ole Wäglund, Åke Olssonstedt, Harry Snell och Nils Johansson.

Elden härjar svårt tre svenska fartyg

Tre svåra fartygsbränder har under det gångna dygnet drabbat svensk rederiinriktning.

I Baltimores hamn står Salénrederiernas "Axel Salén" i lågor, troligen antänd av blixten. Amerikanska kustbevakningen har skyndat till hjälp med flera fartyg, som bistår besättningen i dess kamp mot de rasande lågorna. Enligt senast ingångna underrättelser har man lyckats få branden under kontroll, men stor materiell skadegörelse har åstadkommit.

Esarparn kräver 300.000 kr. för 15 år på Långholmen

Hans advokat blir brottmålsjurist
i Stockholm

MALMÖ 6:30 300.000 kr. kom-
mer förre kvarnägaren i Esarp
Nils Andersson att begära för

ABABABABABABABA

Man påstår att dvärg-
växt och spindelben
skall karakterisera

MORGONDAGENS MÄNNISKOR

Biologerna tror annorlunda

I utopier och framtidsskisser finns
det ofta en mycket karakteristisk
bild av framtidens människa. Hon
har spindelben, liten kropp och ett
stort, rent, kallt huvud, avländer
alltid glasögon och lever på mat-
piller. Invånarna på Mars brukar
man rita av i samma stül. Fina
(Forts. sid. 16, spalt ett)

förlorade inkomster och utsländ-
na lidanden under de 15 år han
satt i fängelse oskyldigt dömd
för mord på hustrun.

Måls om skadeståndet kommer
att tas upp vid käradsrätten för
sta ting om på hösten.

Under de år Andersson satt på
Långholmen har han i flitpenar
tjänat 1.200 kr. Man beräknar nu
med ledning av den nye möjlighets
inkomster på kvarten, att Anders-
son i fängelse förlorat omkring
200.000 kr. Därill kommer att
kvarnredsen när domen föll snabbt
måste avyttras under den svåraste
depressionen och därför sålades bil-
ligt. Nils Andersson kommer därför
att begära ytterligare 200.000 kr.
för lidna förluster och utsländna
lidanden eller sammanlagt 300.000
kronor.

Advokat Einar Bjure-Deblén, som
i tre år arbetat mestgått för res-
(Forts. sid. 2, spalt sex)

Waxholmsbolagets Södertörn
var i natt en brinnande jätte-
fackla, som ett slag hotade hela
Öregrundss stad. Elden hade
kommit lös i köksregionerna
och spred sig med explosionsar-
lad våldsämhet. Med en kraft-
ansträngning lyckades Öre-
grundss borgarbrandkår avväjra
faran, för stans del — den får i
dag beröra av sin chef.

Till slut rapporteras från Bor-
kunn, att elden kommit lös på
ett motorfartyg från Kalmar.

Se artiklar på sid. 2

Norden och Västunionen

har plötsligt åter blivit ak-
tuella i USA, där man nu
väntar en förklaring om
USA-stöd åt en "Atlant-
union", som först därefter
kan försverkligas. — Se le-
dande artikel samt telegram
på sid. 2.

Jugoslavien kallduch

Dynamostil och räkurr
avgör fotbollsfinalen?

KOCK: De har lärt sig av ryssarna!

Från Aftonbladets Olympiareaktion

LONDON, torsdag. — Jugoslaviens spel i semifinal-
matchen mot England som en varnande kallduch
för de svenska fotbollsspelarna på läktaren. I läckraste
Dynamo-stil kombinerade sig Balkanlaget fram mot mål,
och när segern väl var säkrad höll man lekstuga med
engelsmännen samt åktade sig visligen för att avslöja
några hemliga vapen.

Att de dessa känner man dock väl till. Jugoslavierna kan
spela hårt när det behövs. Fraktanseri hårt t. o. m. Vi
måste tyvärr räkna med räkurr i finalen.

Svenske lagledaren Putte
Kock är också inställd på en
jämn och in i det sista oviss
final.

— Dom spelar som ryssarna
och har tydligen lärt sig en hel
del under de sista åren, säger
han bisärt. Vi får akta oss för
att ta ut någon seger i försökst.
Matchen kan mycket väl sluta i
ett stort nederlag för oss.

Den engelska pressen däremot
är av helt annan åsikt: — Sve-
rige vinner lätt finalen konstate-
ras enhälligt även i dag. Men
en tidning tillägger: Sverige
måste helt enkelt betvinga hotel
från öster, det jugoslaviska Sov-
jet-laget!

Mycket talar för att vi i mor-
gon får den engelska publiken
på vår sida.

Det olympiska reportaget i öv-
rigt återfinnes på Sportspalter-
na och Bildsidan.

födde

AB:s OLYMPIABARN

Av 17 svenska guldmedaljörer i
London har Aftonbladet hittills
fått 12 olympiabarn och de två an-
nästa var:

- 1) Umeå som lär med en flicka
som får segertavle Gahnäll Pet-
erson, lagsgrann i dressyrridning
i måndags till födder.
- 2) Djursholms Eck också en flicka
i gr. Hon föddes kl. 6.23. Fad-
der är lagsgrann i dressyr,
major Henri S:t Cyr.
Se art. sid. 2!

Kungors: Heja Garvis!

— Heja Garvis, bravo Gar-
vis! På skivvaste Soliden kün-
de man på tillspävarören höra
dessa rop och det var kung
Gustaf själv som svarade för
dem, när han lyssnade till ra-
diotillsändningen från London
och var till inner kvitterande
den danska ledningen.
Nu kommer kungen att med
förtjusning höra vänske Jer-
nings fredsgreterot. Vi hoppas
bara att han får tillfälle heja
på sin favorit Garvis då också.
Folkarna får väl kämpa
extra för sin gamle kung på
Ötand.

Sverige har att forda
revansch mot Jugo-
slavien

Sidan 14

USA	476 poäng	34—22—18
Sverige	245 poäng	14—8—13
Frankrike	187,5 poäng	7—7—8
Italien	152 poäng	8—6—7
England	125 poäng	3—8—7
Ungern	123 poäng	6—5—8
Danmark	92 poäng	3—5—6

Sid. 4: HARRY L. SCHEIN:
Chaplin, Don Juan och Don Quijote

SAGITTARIUS:
Världssamvetet och Greklands barn

Grundades
år 1830 av
Lars Johan
HIERTA

TELEFONER: 22 62 00 • RIKS 010-22 62 40 • TELENYTT 22 91 40

AFTONBLADET

OS-EXTRA

***** Stockholmsvädret 29/8: Sol. Varmt.

Söndagen den 28 augusti 1960

Nr 232 x Pris 40 öre

Dr Sven G. Olsson
är fortfarande borta

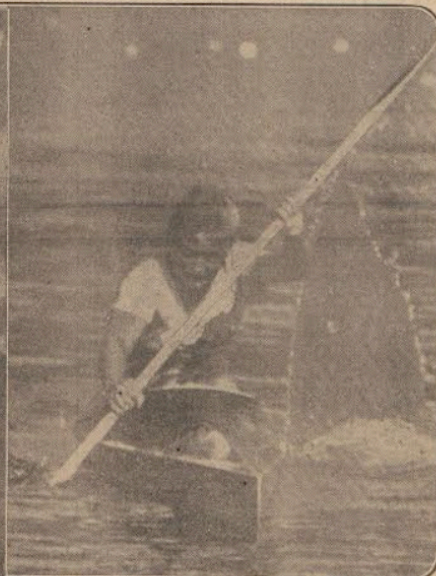
SVENSKE LÄKAREN i Kongo ännu borta - flera övergrepp

Ingenting hade ännu på söndagsförmiddagen hörts om vad som hänt med den svenske läkaren Sven G. Olsson sedan han i fredags fördes bort av en grupp soldater i västra Kongo. Olsson misstänks av kongoleserna för att vara belgisk spion. Hatet mot belgarna är för närva-

rande intensivt. Marockanska FN-trupper har beordrats ut på rekognosering för att försöka finna och befria Olsson. Man har heller inte hört något om de sex svenska missionärer som också förts bort av kongoleser. Deras fall förefaller dock inte att vara så allvarligt då soldaterna upp-

trädde korrekt och framhöll att det var fråga om rutinkontroll.

I går morse erövrade 300 Lumumba-soldater "Gruvstaten", en av de provinser som förklarats sig självständiga. Statens president befinner sig som flyktling hos Tshombe i Katanga. Sidan 4

Det formligen sprutar segervilla kring Else-Marie Lindmarks paddling. T. v. kopplar hon av vid båt-huset efter den utmärkte insatsen i semifinalen.

ELSE-MARIE dagens 'man'

Else-Marie Lindmark, 18-årig Solnafröken, är dagens "man" i den svenska olympiatruppen. I mor-
gen paddlar hon final i damernas 500 meter. För
några veckor sedan föreslog olympiska kommittén
att kanotförbundet skulle ta en manlig kanotist i
stället för Else-Marie. För tre år sedan visste hon
inte vad kanotsporten var för något. Hon började
sin marsch mot stjärnorna i en gammal avlagd
farkost som ingen annan ville ha. I dag tillhör hon
världseliten. Sporten

USA-LARSON missade guld

SIDAN 6: Man död i dike - Polis jagar snitande bilist

Aftonbladet behörs om sanningen ska fram

AFTONBLADET

Telefon 22 82 80
Rika 66 22 82 40

A 230

Lördagen den 26 augusti 1972

XXXXX

Vardagar 75

9-ÅRING STACK NER BERUSAD MAN

GÖTEBORG (AB) Nio-åringen var livrädd. En berusad man började bråka med honom. Det 50-tal personer som stod runt om på Hammarkullstorget i Göteborg var helt passiva.

Den berusade mannen tog tag i pojkens arm. Då ryckte nio-åringen fram en fällkniv och stack ner mannen.

Nio-åringen stack den 35-årige mannen i ryggen. Han föll samman. En vaktman med hund kom förbi. Han larmade ambulans och tog hand om den chockade pojken.

— Han var chockad. Vi körde hem honom till hans föräldrar. Det är helt otroligt att 50 vuxna kan betrakta en sån här sak utan att ingripa. Pojken var ju livrädd. Nio-åringen hade berättat så här

MAN

*'Jag blev så rädd
och ingen hjälpte mig'*

för vaktmannen Anders Lundell: — Jag hade sett den här karlen förut. Jag var rädd för honom. Han var berusad och började bråka. Ingen runt om hjälpte mig. Plötsligt tog mannen fast mig i armen. Jag slet mig loss och tog

fram min fällkniv och stack honom. Det var min enda chans. Jag var så rädd. Den nerstuckne mannen fördes till Sahlgrenska sjukhuset. Han hade knivhugg i ryggen, men skadorna är inte livshotande.

'FÖR DYRT LÅTA SAMHÄLLEN DÖ'

Stekenjock-gruvan i Västerbotten startar vid årsskiftet. Det betyder räddningen för människorna i mästarejoken Stora Elsasjön. Men beslutet får vidare följder.

I bakgrunden ligger nämligen en utredning som visar: Att starta ett företag som går med förlust eller jämnt upp är billigare än att låta ett samhälle

dö, med alla kostnader för flyttning, omskolning, beredskapsarbeten osv.

Sidan 6

Syjjuntan som gick till doktorn och blev 170 kilo lättare på ett halvår

Sidan 7

VACKRA MARIE

är en av de 138 svenskarna i OS
De andra hittar ni på sidorna 24—25

Sidorna 20—25:
Olympiaextra
med TV-guide

Det här är Marie Björk, 22, en av de 138 svenska deltagarna vid de 20:e Olympiska sommarspelen som invigs i München i dag.

Marie är ensam svensk representant i sin gren, gymnastik, och räknar inte med några större framgångar. Men uppmärksammas blir hon ändå. Bombnedslaget Marie är Sveriges "skönhetsdrottning" i olympiaden.

De övriga 137 svenska deltagarna möter ni på sidorna 24—25.

AFTONBLADET

Telefon 22 62 80
Rika 08 22 62 40

A 240

Tisdagen den 5 september 1972

XXX

Vardagar 75 öre

EXTRA

MORD MITT I OLYMPIABYN!

Olympier från Israel skjutna i dag av arabgerillan

Gerillamännens ultimatum till Israels regering:

— Vi skjuter er OS-trupp om ni inte släpper fångarna!

MÜNCHEN (AB) Fem arabiska gerillamän med k-pistlar tog sig i morse in i den israeliska förläggningen.

De sköt ned fem OS-deltagare. Två dödades. Tretton män hölls som gisslan.

— Vi kommer att skjuta dem också om inte Israel släpper palestinska fångar före kl 12 i dag, sa de.

Golda Meir samman kallade genast ett extra regeringsmöte.

De fem gerillamännen hoppade över stängden till OS-byn vid fem-tiden. De snög sig bort till huset där Israels manliga OS-trupp bor. På andra våningen.

De sköt ned fem män. Två av dessa dog. Bland dem den israeliske brottningsstraffaren Moshe Weinburg, som låg i sin säng.

Några israeler lyckades fly i pyjamas. Men tretton OS-deltagare blev fast i ett rum med de fem männens k-pistlar riktade mot sig.

Den svenska brottnaren Pelle Svensson hörde skottlossningen. Han berättar:

— Det är otvivelaktigt att väckas

av skottlossning i OS. Jag anser att olympaden nu ska brytas. Det är omöjligt genomföra den med en terrororganisation i området.

Starka polistrupper bevakar nu OS-byn. De finns på var fjärdande meter. OS-deltagarna är förbjudna att gå ensamma i byn. De måste gå i grupper om minst tre. Legitimation krävs.

Den västtyske inrikesministern Hans Dietrich Genscher försöker förhandla med gerillamännen tillsammans med Münchens borgmästare.

Gerillamännen som tillhör Svarta septemberrörelsen håller fast vid sitt krav:

— Släpp våra vänner ur Israels fångelse, annars dödar vi era idrottsmän. Vi vill ha meddelande före klockan tolv i dag.

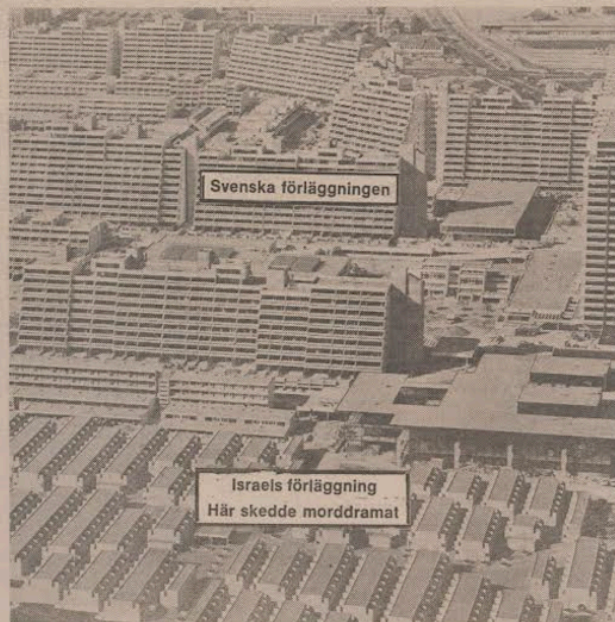
De överlämnade en lista på de 200 fångar som de begär ska släppas.

En av de fångar som begärs frigivna är japanen Okamoto, som deltog i massakern på Lyddas flygplats i väras, där 27 människor dödades.

Israels regering sätter nu i sammanträde. Samtidigt sitter tretton av Israels OS-deltagare med fem k-pistlar riktade mot sig. MIT i OS-byn.

USAs rekordlösnare Mark Spitz, som är jude, har satts under spelbevakning. Man fruktar att gerillamännen är ute även efter honom.

Sidorna 6 och 7

Här, mitt i OS-byn, hölls tretton israeler just nu som gisslan. Fem arabiska gerillamän riktar sina k-pistlar mot dem. Och hotar skjuta alla om inte Israel släpper 200 män ur fångelser. De har redan skjutit två män. Skotten hördes av de svenska OS-deltagarna.

GRUNDAD 1830 AV
LARS JOHAN HIERTA
TEL: 08/785 00 00

VARDAGAR 3:00
SÖNDAGAR 3:50

Kungen in i striden mot Norge

SIDAN 9

Deras sista kyss

Liz Taylor i tårar efter Richard Burtons död

SIDORNA 6 och 7

AFTONBLADET

AFTONBLADET - OFFICIELL
OLYMPISK SPONSOR

XXX

MÅNDAG 6 AUGUSTI VECKA 32, 1984

A210

Brons i morse

Eldebrink på prispallen: Min lyckligaste stund

Kent Eldebrink, Sverige, tog OS-brons i spjut i morse med ett kast på 83,72 meter.

- Det är min lyckligaste dag, sa han efteråt. Det var en mycket dramatisk final, osäker in i det sista, som avgjordes strax före klockan fem svensk tid.

Arto Härkönen, Finland, tog spjutguldet med 86,76.

Silver tog David Ottley, Storbritannien, med 85,74.

Brottar-Thomas i morse:

Jag skäms

Thomas Johansson, som framtogs silver i brottning efter dopingskandalen, till Aftonbladet i morse:
- Jag skäms inför varena människa i Haparanda som stött mig. Det svåraste blir att åka hem i kväll.

EXTRA I DAG: SPORT BLADET

Här är en fryntlig sol som besegrar ovädret, ritad av Cecilia Westlund, Göteborg, som får 50 kronor. Gör en sol du med, skicka till "Solen", Aftonbladet, 109 38 Stockholm.

sidan tre Vi får aldrig glömma Hiroshima

FINNS I BUTIK NU!

- ✓ Programmet dag för dag
- ✓ Stor guide - alla tv-tider
- ✓ Alla Sveriges medaljhopp
- ✓ Sakerna du inte får missa

180 MAXADE SIDOR

SPORT BLADET

AFTONBLADET

Fredag 23 juli 2021

"JAG VET VAD VI KAN"

Lina Hürtig kramar om en skrattande Caroline Seger efter premiären mot USA. Sverige vann med 3-0 och benämns redan som en av guldfavoriterna i OS. Vad Blågult själva tror? "Jag vet vad vi kan, vilken kapacitet vi har", säger Hürtig.

Foto: PONTIUS ÖBRE

DET VAR
VÄL INGET...

Blågult med fötterna kvar på jorden efter succéstarten mot USA: "Ser längre fram"

TOKYO. Dagen efter knallen mot världsmästarna prydde Sverige tidningar, nyhetssändningar och sociala medier.

Men landslaget tar uppståndelsen och det medföljande berömmet med ro.

- Jag tror vi alla känner att det inte var någon "jättesurprise", säger Lina Hürtig till Sportbladet.

FOTBOLL Kanal 5
OS, damer
Sverige-Australien
I morgon
10.30
BBC toppade sin sport-sändning med "OS:s största knall" under torsdagsmorgonen. NBC:s reportrar har redan korat årets guldfavorit och Megan Rapinoe kallar det "ett av Europas bästa lag någonsin".

Det svenska landslaget har nåtts av reaktionerna men svävar inte iväg efter stor-segern.

- Klart det blir en hel del när man vinner mot världsmästarna med 3-0 men vi vet att vi måste hålla fötterna på jorden. Vi har fortfarande inte vunnit någonting mer än en match, säger Hanna Glas.

"Inspirera"

Högerbacken berättar att hon har överröstats av grattis-meddelanden från vänner, bekanta och andra idrottare i OS-by.

- Det är så klart jättekul. Det bli ju lite lagkänsla så med hela OS-laget, våra svenska med-

tävlanden har gratulerat och tycker att det är jättekul, så det är bara kul att vi kan inspirera, säger Glas.

Lina Hürtig menar att hon inte tar del av allt som sägs och skrivs i media utan försöker hålla fokus på själva uppgiften.

Hur känns det att kallas ett av de bästa lagen någonsin av en så stor profil som Rapinoe?

- Ja... Vad ska jag säga. Jag tror vi alla känner att det inte var någon "jättesurprise" för oss, jag vet vad vi kan, vilken kapacitet vi har. Sedan lyckades vi få ut väldigt mycket av det, säger Hürtig.

Angeldahl

"Något bra på gång"

Lagkamraten Filippa Angeldahl, som gjorde målskytsdebut, säger att det är "stort att hyllas" av Rapinoe men är också inne på att Sverige redan visste vilken nivå de kan hålla.

- Vi inom laget har känt att vi har något riktigt bra på gång, vi vet vilken hög kvalitet vi kan ha på träningar. Så det är kul att de får känna på hur vi

utvecklas, säger Angeldahl.

Hon lovar att det inte råder någon hybris inför återstående gruppspelmatcher mot Australien och Nya Zeeland.

- Alla tjejer som är här är väldigt lojala och har fötterna på jorden. Allas längre fram. Men självklart stannar vi kvar och njuter av detta.

PA PLATS I TOKYO

Anna Rydén
anna.ryden
@sportbladet.se

Frida Fagerlund
frida.fagerlund
@sportbladet.se